

Földi János
összes költeménye
(1755-1801)

TARTALOM

EREDETI VERSEK

Halotti Vers, edgy gyenge született temetésére 1781-ben.
Edgy téli víg napra.
Hozzatok Músák virágot ...
Kornides Dániel halálára.
Buda Várának a' Töröktől lett vissza-vételének Századik esztendeje.
Juliska.
A' Le-szált Galambhoz.
Enyim Juliska.
Zoil ellen.
Barátság' Tűköre.
Egy kevély széphez.
Idegen Szépség.
Bóldog óh ezerszer ...
Vége koronázza...
Második írás 1789-dik esztendőben a' könyv-szerző tiszteletére
az olvasóhoz a' phisiológiájának ki-adásakor.
Az én Sírhalmom!

MÚFORDÍTÁSOK

Horátz' X-dik éneke a' II-dik könyvből.
Neobule.
Kis gazdagság nagy boldogság.
Lesbiához.
Plinius Lib. VII. Epist. IX.
Anakreon dalai.
Anapaesticus versek.
Bálám harmadik áldása az Izraelre.
I. Elegia. Dávid siralmos Éneke, Saulnak és Jonathánnak halálokról.
II. Elegia. Abner halálán tett Siralma Dávidnak.
Rélánd Adorján' Galatéája.

VEGYESEK

Egy Pásit nevű szép leányról.
Egy Torma nevűre.
Felyül-Irás edgy nap-órára.
A' hónapok nevei.
Januarius, az Égi jegy szerint Vizöntő Hava.
Februarius, az Égi jegy szerint Hal hava.
Martius, az Égi jegy szerint Kos hava.
Aprilis, az Égi jegy szerint Bika hava.
Maius, az Égi jegy szerint Kettős hava.
Junius, az Égi jegy szerint Rák hava.
Találós Mesék.
Rejtett Szók.
Az Emberi öt Érzékenységek:
Az Ég négy részei.
Az Esztendő Négy részei.
A' Hónapok Napjaiknak számok.
A' Heteknek számok az Esztendőben.
A' Hét Napjaiknak Neveik.

TÖREDÉKEK

II-dik Jósefről.

Töredék.

Töredék a «Lakodalmi vers»-ből.

Catallus Privilegiuma.

Horatzius' Carm. L. I. Od. XII-ből.

Ovid. Trist. L. IV. Eleg. VIII-ből.

Hamletből.

Solt. XCII: v. 1. 3.

Salamon Példabeszédei 27. 7.

Anna asszony Hálaadó énekében I. Sam. 11. 4.

Solt. XIX. v. 9.

Hóseás 14. v. 6. 7.

EREDETI VERSEK

Halotti Vers, edgy gyenge szülött temetésére 1781-ben.

(Anapesztusz-mértékekre.)

Ah! melly szomorú ez az óra;
Zokogó seregünk bizonyította!
Mert bús libitinai szóra
El-epedt ajkait kiki nyítja.
Edgy gyenge virág el-enyészik,
Mikoron alig érte nyitását!
Meg-emésztő férge tenyészik.
'S nem hagyja tovább maradását.
Edgy gyenge tüzetske, jelessen
Tsillámlva, szemünkbe tsapódék:
De kilobbant lángja sebessen
El-aludt, 's hamúval be-vonódék.
Jaj! víg örömünk' elejében
Elenyészett gyenge virágunk!
Jaj! zöld tavaszi levelében
Lenyesett, 's elesett jeles águnk!
Jaj! melly hamar el-mene tőlünk
Szép hajnala drága napunknak!
Hamar el-vitetik mi előlünk,
Kit igen szereténk mi magunknak.
De szemünk vizeit, hamújára
Tsakugyan meg-eredve ne hintse!
Lám gyermeki gyenge korára
Odament, hová Jézusa, kintse.
Atya adta kezébe Atyának,
Bizonyos lesz gondviselése:
Illő, hogy az édes Anyának,
Szűnjék szeme' zápor esése.

Edgy téli víg napra.

A' nap ősze vett világít ablakunkba sütteti,
Tél időbe, bár tekintsed, ékesül tekinteti!
Még alig, hogy kezde jöni szép világa fel-felé,
Nem tudom, mi furtsa kedv már szíveinket el-telé.
Majd tovább-is, hogy mosólygó fénye felyebb lépdegel,
Mind nagyobb nagyobb serénség szíveinkbe keldegel.
Nem tudom, mi féle nap lesz, melly ma hozzánk érkezik.
Látom azt, hogy víg örömmel kezdetén ígérkezik,
Mintha minden órán hívna, hogy ma vigadozni kell;
Titkos indító erő ez, e' napunkba! hinni kell!

Hozzatok Músák virágot ...

Hozzatok Músák virágot,
Zöld borostyán, 's mirtus ágot,
Hélikonnak szép hegyéről,
A' Poéták' erdejéről,
Hogy fejének tiszteletre
Küldjem ezt emlékezetre
Éljen, éljen tisztelettel meg tetézve Gyöngyösi.
A' Pestről 's Budáról 4-dik Augusti útnak indúlt M. Gróf Gyulay 's
Eszterházy Nemes Magyar Regementjeit illy Versekkel kíséré-ki F. J.

Ha csak ugyan mentek, Magyarok, Ti Vitéz Regementek!
Illyen időbe pedég, föld, fa midőn reped, ég.
Most juta kedvére nyárunk tüzesebb idejére,
Most minden aszaló mérge nem útba való.
Most az Oroszlán-jegy, mivel a' nap szinte azon megy,
Annak lángairúl lángba borúlva pirúl.
Most a' kék égnek dühösebb tsillagzati égnek,
Mind két égi Ebek, a' Kasza húgy, 's egyebek.
Most sűt széltében hév Kánikulának erejében,
Szorja tüzet, melegét, fűlyti hevével eget.
Mind ez hévséget szűl, mind valamennyi csak éget,
Mind ez földre verő pestises égi-erő.
Most vív táborral szemed ellen az ég tele porral,
Szikkadt föld fedelünk szórja az égbe szelünk.
Most hév szomjúság, nyavalyák, 's meg-ezer nyomorúság
Lankasztják sereged, most tsupa pestis eged.
Nézd-el az erdőknek már-is, 's a' pusztá mezőknek
Állati mind betegek, hogy nagyok a' melegnek.
Nézd-el az erdőknek már-is, 's a' tzipra mezőknek
Festett színe nagyon hervadozásba vagon.
Nézd-el Rózsáját, a' kertészek Violáját
Szép koszorúja szorúl, lankadoz, öszve-borúl.
Most a' munkások, takarók, 's barmok nyavalyások
Lesnek híveseket, lengedező szeleket.
Most piheg, és fárad, ki-verejtékző vize árad,
A' ki Diána hadát űzi, nyomozza vadát.
Nyájjai Montánnak le-sűtik fejeket, vele Pánnak
Őszi gulyája sovány pásztora rút halovány.
Illyen időt érve leve útag marssa ki-mérve
Páros hív Regement, kiknek ez ordele ment!
Menj hív nép még-is, ha nyarad 's ha sanyargat az ég-is
Belgium útja felé, szálj 's telepedj le belé!
Menj akaratjára JOSEF Fejedelmi szavára,
Hívnek vélt, 's szeretett ő hogy ez útra vetett.
Menj, 's büntesd őket, a' hitetlen pártot-ütőket
A' tsendes hatalom a' kik előtt unalom.
Rontsd Brüsszel táját, Skális vize habja dagályát,
Álj boszszút szaporán pártosi' földje porán.

A' ki Királyára, igaz és törvényes Urára
 Merte emelni fejét, 's gyűlyteni rá erejét.
 Menj, ha időd rút-is, ha az ég, ha sanyargat az út-is,
 És mind ez szomorít, gondba veszélybe borít.
 Mind jó jelt nézek-ki ezekből, Mársi Vitézek!
 Bíztnak, felelek, mind ezen Égi-jelek.
 Bíztnak erős jellel az Oroszlán, e' menetellel,
 Mellybe kereng ma napunk, hogy nyereségre kapunk.
 Bíztnak szintén úgy a' szélveszes Égi-Kaszás húgy.

((a) Orion edgy fegyverrel fel-övedzett nagy Embert rajzoló Tsillagzat az Ég-visgálónál. A' Magyarok köz-névvel hívják Kaszásnak; a' Szent-írás fordítói pedig Kaszahúgynak. Lásd Jób 9, 9. Jób 38, 31. Amos 5, 8. Úgy hitték róla a' Régiek, hogy feljövetele szélveszet indít, a' honnan Szélveszesnek és a' Hajósok' ellenséges tsillagának íratik.)

(a)
 Belga vidéket ez ont, szélvesze, zápora ront.
 Bíztnak tsillagja, amaz Eb szemefénye, haragja
Sirius,

((b) Sirius, a' nagyobb Eb-tsillagzatban edgy első nagyságú, és a' mi látásunkra az egész Égen legszebb 's legnagyobb tsillag. A' Magyarok ezt Kaszás-után-járónak, Kaszás pallérnak nevezik. Siriusnak mondatik Görög jelentés szerént, a' szárazságtól, mivel a' mi Tartományinkban a' legnagyobb meleg akkor vagyon, mikor ez a' nappal öszvefoglaltatva látszik, a' honnan a' Versírók ilyen ki-fejezésekre élnek vele:
 Virgil-Aeneid. X. v. 273. ---- aut Sirius ardor
 Ille stitum, morbosque ferens mortalibus aegris.
 Lottichius Epith. V. 573.
 ---- dum Sirius ardet
 Fervidus, et certas populis denunciat iras.)

(b)e' betegít véle ha nap melegít.
 Ebből szomjúság buzog, égi-veszély, sanyarúság,
 Mellytől a' gyülevész Belga, rakásra le-vész.
 Még Erigónének tüze-is bíztnak kis-Ebének,

((c) A' ki Eb-tsillagzat, vagy Canicula, melly Icarus' ebének-is mondatik. Ez-a' tájon vagyon, a' honnan, a' középnyárban nállunk tapasztalható hívségeket közönségesen ennek tulajdonítják. Erről mondja Lotich. Libr. III. Eleg. VI. v. 3. Seu canis Erigones corruptas polluit auras,
 Seu Lacus, et multa pinque palude solum.)

(c)
 Melly bűzhít vizeket, veszt levegő-egeket.
 Menj hát jó jellel, 's jöjj majd haza, várt jövetellel,
 Pártos nép erejét törve, tapodva fejét.
 Jöjj szép hírekkel, koszorúzva Babér levelekkel,

((d) Laurus nobilis Linnei, Magyarúl Babér.)

(d)

Híred oszoljon elől nyert diadalmi felől.
A' Magyarok kárját, a' JOSEF erős keze kardját
Minden szívbe hitesd, tsillagos égbe vitesd.
Már ha ragyog régen Magyarok Koronája az égen,

((e) Az Uranie Sextánsának hat alsóbb tsillagait, melyeket Doppelmeyer az
ő Ég-tábláiban g h i c b hb betűkkel jegyez, Felséges Első JOSEF Tsászár
Magyar Koronájává fordította Godofredus Kirchius. Lásd Frider. Hauptius in
Instit. Astron. Erre tzelez tehát a' Vers-író, hogy a' mellé fegyveres
Magyar örző Katona is kell, Felséges II-dik JOSEF hasonlíthatatlan
Királyunk örök emlékezetére.)

(e)

Ott kardunk, a' Katonánk légyen, a' hol koronánk.

Kornides Dániel halálára.

Hát ragadod gyilkos halál Kornidest-is?
Pest a' Tudósoknak látom, merő pestis!
Hát e' Főket ide JOSEF azért gyűlytse,
Hogy a' nem vélt halál sírhalomban dülytse?
Három esztendeje, hogy itt ez Oskola;
Az alatt a' Halál hármát le-paskola,
Schoretics! ki után sergünk most-is óhajt!

((a) Néhai Schoretics Mihály Úr, az Universitasban a' Betegágyak körül
való gyakorlásnak nagy híru közönséges rendes Tanítója, meg-hólt Pestenn
1786-dik esztendőben Martziusnak 3-dikán.)

(a)

Fogarasi! kit két Magyar Haza sóhajt!

((b) Fogarasi József Úr pedig, midőn már a' Pesti Universitasban lejendő
közönséges rendes Tanítói Hivatalra magát ajánlotta, és tsak nem induló
félben volna; meg-hólt Erdélyben, 1784-dik esztendőben December vége-felé,
mellynek utolsó napján el-temettetett. Vólt ugyan ezen Fogarasi Úr előtt
Hisman Úrnak-is ide hívatala Göttingából; de ez-is el-jövedele előtt
meg-hólt.)

(b)

Kinek ditséretét Europa halmazta,
Ritka Böltésességét hétszer jutalmazta.
Ez, Hivatalára még tsak ígérkeze;
Óh fájdalom! soha közzénk nem érkeze!
Induló szándékát szinte mikor főzte;
Meg-tudta a' Halál! ötet meg-előzte!
Tsak most el-ragadá kebelünk Kedvességét!
Kornidest, Hazája böltés Árkhimédességét!
A' Magyar Régiség 's lett-dolgok Búvárját,
Hazánk Történeti' hív Leveles-tárját.
Melly Végzés, melly dühös Tsillag álja Pestet?

Hogy illy véletlen veszt ennyi Tudós Testet!
Mit gondolsz mord Halál, rá éhezett Párka!
Hogy illy Férjfijakkal teljen a' sir' árka?
Hát illyeket kíván ehés gyomrod étkül?
Nem lehet, hogy neked ezt ne tudjam vétkül?
Roszsz Pásztor vagy, hogy főbb Díszinkkel így számolsz!
Kegyetlen vagy, hogy illy kíméletlen vámolsz!
Fő Oskolának, gyászos Tziprus Erdőt ültess!
Illy tsapást, ha így jár, mellyel keserültess!
Ne!! óh Ég! kedvezz még edgy-néhány Fényünknek!
Ne szakadjon nyaka minden Reményünknek!
Tartsd-meg kiket adtál Hazánk örömére!
E' fő Oskolának örökös diszére!!!

Buda Várának a' Töröktől lett vissza-vételének Századik esztendeje.

Irattatott Pesten 1786-dikban, 10-kén Septembernek.

Melly ágyú ropogás dördül füleinkbe?
Mit mormol az Ekhó rengő hegyeinkbe?
Brávó! e' harsogás jő Buda Váráról,
Annak Dunát 's Pestet néző Bástyájáról!
Brávó! ez hát ama' vig öröm Századja,
Buzgó hálálását mellyben Buda adja!
Azért, hogy ki-veté a' Török vas jármát,
Ki tett kebelében gyakorta sok lármát.
Tsak ugyan nem ment hát feledékenységbe,
Haladt; de hogy szebben mehessen tsak végbe.

((a) Buda visszavétele September 2-kán történt 1686-ban de ezen öröm-esztendő napja September 10-kén tartatott 1786-ban.)

(a)
Nem: miként forr a' Nép Buda Bástyájára!
El sietek én-is e' ritka pompára.
Róma hajdan ama' játékra így gyüle,
Melly minden századik esztendőn kerüle.
Dördülvén az ágyú edgymásra, mentünkben
Víg repesést gyulaszt érzékeny szívünkben.
Danánk, mormolását habjaiba belé
Szedvén, gyorsabban hajt Török Ország-felé.
Eredj gyorsan! mond-meg e' tsalmás Népségnek:
Budán Innepe van a' Keresztyénségnek!
Hogy most edgy Századja, kardotok tsorbúla,
Nővő Hóldotoknak edgy szarva tsonkúla.
El-múlt a' Hóld-világ, ki-derült Nap-fénye
Budának; lakosa vigad, 's jövevénye!
El-múlt a' Vérontás, melly földünket járta!
Nagy JOSEF-ünk Janus Templomát bé-zárta!
Innepet ül Buda, békessége' karján,

Nem eped Országa háborús zavarján!
 Fegyvere nem Mársra, 's vérontásra zörög,
 Ágyúja örömet, nem romlást menydörög!
 Szabad Bástyájain, hová forrva gyűlnek,
 Szemek 's szívek édes érzésbe merülnek
 A' buzgóbb rész pedig a' Vár' Templomában,
 Muzsika, énekszó, 's ágyúk' hangzásában,
 Áhítatosságát vivén felsőségre
 Sűrű háláadást repit-fel az égre.
 'S Buzdulván, az ágyú valahányszor dördül,
 Forró öröm-könyve szemeiből gördül.
 Vének! kik lehettek Buda kebelében,
 Kiknek ama' dörgés harsogott fülében!
 'S Rengvén vele edgyütt gyermeki böltsötök,
 Rettegve szoptatott Anyai emlőtök;
 Nem tudtátok ugyan akkor, 's nem láttátok;
 De leg-közelebbről ezt Ti hallottátok,
 Söt szemetekkel-is láthattátok osztán,
 Meg-rongálva Buda Várát, 's tsak nem pusztán.
 E' fel-gyúlt Iffjaknak Vének, beszéljete!
 Érzékeny szívekbe bámulást öntsetek!
 Állítsátok-elő Budát olly színében,
 Mellyben minden-felől vólt tűz közepében!
 Belől a' Törökség' fegyvere lángozótt,
 Mint belől égő Ház füstölt, gyúladozott.
 A' Keresztyénségnek kívül vólt Tábora
 Szomszéd hegyeinken terült Népe' sora
 Ti Iffjak, 's Gyermekek, őket halgassátok!
 Kit tsak épségében még Budát láttátok.
 Mellybe TERESIA hív Anyai keze
 Meg-avúlt szenyjéből hozni igyekeze.

((b) A' Budai Királyi Palotát 1749-ben építette újra d. c. Mária Terésia.)

(b)

De, hogy vólt Várának valaha ostroma,
 Magas kőfalában látszik most-is nyoma.
 Látszik félig belé-süllyedt golyóbissa.

((c) A' Fejér-vári kapu előtt tsak közel edgymáshoz áll-ki félig a'
 Várkőfalából két bombi golyóbis, láthatni más helyen harmadikat-is.)

(c)

Ez gondolatitók' szemeit meg-nyissa!
 Vének! beszéljete a' Török' igáját!
 Kik atyáitoknak halgattátok száját!
 Mi vólt a' Törökség' terhe, melly nints már ma,
 Melly sok Vér, Háború, Hartz, ütközet, lárma?
 Mint melly Kertbe magát bé-veheti a' gyom,
 Minden jó Veteményt meg-fojtogat, el-nyom.
 A' Dudva emeli-fel kevélyen fejét,
 Sziván amazoknak tápláló erejét:

Magyar! úgy lepett-meg a 'Török' foksága!
 Te le-nyómattattál, ő mind fellyebb hága!
 Fogyatta erődet, el-szívta kövéred',
 Ontotta, valahól tsak lehetett, Véred'.
 Hágó ezer lakosid' rabszíjjára fűzte,
 'S Örök' számkivetve földéből ki-üzte?
 Hól kedves magzatid maradtak árvákká,
 Hól azok tettettek örök rabszólgákká.
 Hól a' hív párt, a' hív pártól el-rabolta,
 Az egész Háznépet e-ként darabolta!
 Sok bús Filoméla Itist keseregte,
 Sok Progne el-vesztett szűzségét rebegte!
 El-szedte vérrel nyert ősi jószágodat.
 Dúlta, pusztította kultsos váraidat.
 Sok Városok 's faluk fel-perselt hamvával
 Hányat nyomorított koldús tarisznnyával?
 Nem vólt szűnte a' sok vérengző Hartznak,
 Maradt kevés számod tárgya vólt a' sartznak.
 Négy fejr lineák tziimereden áltak;
 De akkór négy, 's több Vér-lineákká váltak,
 Mint mely mezőn terem a' Pipats bővében,
 Vagy sok Piros Füzény a' rétek' szélében,

((d) Piros Füzény. *Lythrum Salicaria* Linnei. *Lysimachia purpurea officinarum*. Füz-fa levelü-fü. Tsapó Jósef: Piros Füzény Benkö Füszeres nevezeti szerént. Vizes helyeken terem.)

(d)
 El-vész minden más szín néző szemeinkbe:
 Piros szinek tűnik meszsze eleinkbe:
 Úgy fogta-el sokszor parlagidat a' Vér,
 Pirosra változtak sok víz, patak, rét 's ér!
 Sok el-dúlt váraid vérezett kövekkel
 Ujúltak, 's rakattak véres málterekkel.
 Buda! Te vagy ennek eleven példája,
 Márs' mérges fegyvere játékos kotzkája!
 Hegyeiden melly sók emberi Vér omlótt,
 Mikor hól Keresztyén, hól Török ostromlótt?
 Más fél századokon Királyodtól fosztva,

((e) II-dik Szuliman török Tsászár, ama' Magyar Nemzet' halálos ostora, három ízben ment-bé Budára. 1-ször 1526-ban a' Mohátsi veszedelemben győződelmes Seregével prédálván ment Budáig, és azt mind őrzőktől, mind lakosoktól tsak nem üressen találván, 14 napokon benne mulatott; akkor az egész Várost felgyúlván, a' Királyi Paloták, Istállók és Vadaskerten kívül, sok prédával és rabokkal haza ment. 2-szor 1529-ben a' Zapolya segítségére jöven, erővel vette meg; nem álhatván ellent Nádasdi Tamás 700 Német őrző katonákkal, kiket Ferdinánd Király őrizetre ott hagyott vala. Még ekkor-is a' Magyaroktól el nem vette, hanem Zapolyának meghagyta. De tsak ugyan Béts' megszállásából vissza-jöven, Zapolya őrizetére benne Török őrzősereget hagyott. 3-szor 1541-ben az Isabella' kérésére, kinek tútorságát fogadta, oltalmazására Magyarországra jöven,

Augustus 16-kán tsalárdsággal meg-vette, magáévá tette és bírta követőivel
145 esztendeig. E két utolsó elfoglalása között Ferdinánd három ízben
vitatta. Azután következő Királyok pedig alig van száma, hányszor
igyekeztek ostrommal visszazavenni 1686-ig.)

(e)

Árva 's Özveggy valál, Török kézre osztva!
Gyászos Árva 's Özveggy, Véred' fátyolában!
Setét Hóld pislogott szép Napod' nyomában!
Pólgáridon, kiknek valál tulajdona,
Eszkendőnként adót más idegen vona!
Közepetted lakott sartzoló Törököd,
Gyakran Vér-patakkal vitt fáját örököd!
Ha a' fehér Szederj Pirosra változott,
Hól Píramus 's Tisbe vérek omladozott:
Buda! Hegyeidnek vér szín veres bora,
Mert bőven borított vér veres bibora!
Lotharingi Károly! 's több más Fejedelmek!
Kiknek vissza-nyere végre segedelmek!
Míg a' Magyaroknak itt lesznek hajléki,
Áldjanak ezeknek késő maradéki!
Vitézségtek' firól fira emlegessék,
Századonként elő-fordúlva hirdessék!!!
Ti Vitézi Hamvak! váltsági Budának!
Véres áldozati a' Török igának!
Hegyeink' kövébe kik temetkeztetek,
'S Véretek' fátyola lett szemfedeletek!
Nyugodalmótokban örök tsendességtek
Légyen! 's maradjon fel vitézi hívségtek!
Erezze hamvatók e' kegyességünket,
Végye áldozatúl most-is Innepünket!
Buda! sok változást a' melly ki-állottál!
Sok óltalóm, 's vivó óstromon förgöttál!
Nyugodj már szárnyai alatt JOSEFednek!
Tartsd őt az Ég után másik védelmednek!
Mind erős hegyeid mélyly fundamentóma;
Légy mózdíthatatlan békesség Templóma!
Számláld Századidat békesség ölében,
Míg Magyarot találni Magyarók földében.

Juliska.

Katallus LXVII-dik Verse' követésére.

Senkihez Juliska férjhez,
Én kivülem, nem mehet;
Senkit ő, azt mondja, míg él,
Én felettem nem szeret:

Sőt ha ő azt látni fogja,
Hogy kivüle mást veszek,
Én tovább nem élek, úgy mond,
Én azonnal el-veszek.

Mondja ám; de eggy Leányt ha
Hév szerelme így fokaszt,
Szélre, vagy sebess Dunára,
'S téli hórá írjuk azt.

A' Le-szált Galambhoz.

Ne menj szelíd Galamb, ne menj előttem,
Nem háborítalak meg.
Az én szemem gyönyörködik te benned,
Gyönyörködik szemedben.
Szép a' szemed, te lángozó szemed szép,
Tarjászkodó nyakad szép!
Szép a' fejed, te bóbítás fejed szép!
Ki-düllyedett begyed szép!
Piros lábad szépen topog, midőn te
Elébb tovább szemetskélsz.
Fényes tollad sok színt mutat, midőn te
Iregsz forogsz azokkal.
Repülsz kegyes Galamb, repülsz előllem -
Viszed gyönyörködésem'.
Járj békével kegyes Galamb, ha el mégy,
Se ölyv, se sas ne bántson.

Enyim Juliska.¹

Örömömnek gyönyörű hajnala tetszik!
Jegyesem már, kit akartam Juliánnám!
Jegyesem már Juliannám! - örömöm' hajnala tetszik!

Ha Juliskám maga szívébe vesz' engem,
Nem irigylem sem ama' Gracchusok' Anyját,
Sem ama' Trójai Hertzeg piperézett Helenáját.

Az Apollóm' 's Eratóm' karjai között
Megyek immár Julisom' karjai között,
Julisom karjai között meg' azok' karjai között.

Te vagy immár bizodalمام! Te reményem!
Te maradj tárgya szerelmemnek örökre
Juli kintsem! Juli szépem! Juli diszem! Juli fényem!

Zoil ellen.

Szegény Zoil irigykedik,
Hogy én hogy érek annyira?
Hogy írok annyi Verseket?
Holott sokakba fő fejem. -
Epeszd magad' szegény Zoil,
Gyötörd fejed' keservesen.
De tudd-meg azt, szegény Zoil!
Szegény szokott irigyleni.

Barátság' Tüköre.

Bóldog korodba', látod,
Igen sok a' barátod.
Szorúltt korodba', látod,
Igen kevés barátod.
Ki úgy nevez ma, látod,
Kosánt se' mind barátod.
Ki rád mosolyga, látod,
Gyakorta nem barátod.
Bor közt akadt barátod,
Borod' barátja, látod.
Ki el-felejte, látod,
Nem vólt igaz barátod.
Hóltig szeretne, látod,
Ha vólna hív barátod.
E' tükörötske, látod,

---

¹ Ez az érdekes, Nyelvünk' elő-segállése körül olly szerentsésen fáradozó Hazafi-társ D. Weszprémi Urnak Leányát jegyzette el. (Kazinczy jegyzete.)

Tanít, ki hát barátod,
Szorúltt korodba' látod,
Ha vólt igaz barátod.
Ki minden úgybe' látod,
Meg-áll, az ám barátod.
Az illy igaz barátod'
Betsüld örökre, látod.

Egy kevély széphez.

Félre tőlem, szép Kevély!
Rab-bilintsed' áldozatja
Légyen ám, akár ki fattya,
Hetyke-petyke büszkeséged
Bennem el-nem éri véged'
Nem; felőlem így ne vélj;
Félre tőlem, szép Kevély!

Félre tőlem, büszke Szép!
Szépre nézni nyúgodalmom:
Rabja lenni fő únalmom,
Két szemem gyönyörködése
Szép szabadságom' veszése.
Veszteség ez! Drága Kép!
Félre tőlem, büszke Szép.

Idegen Szépség.

Vegyed, vigyed, te Szentelen! lakirozott pofádat!
Vakold magad', 's kenőtseid' képedre patmagoljad!
Veres hajad porozd-be jól, 's borítsd-be nagy szitáddal;
Ne hogy, ha tám tüzet vetend, Szomszédodat ki-gyúlytsa.
Hosszú nyakad takarja gyöngy, miként üveg ragyogjon.
Ki-mangorolva homlokod, selyembe talpig öltözz.
Te tűrhetetlen illatod fedezzd szagos vizekkel,
Mellyed feszítsd, sovány farod' nevelje nagy far-abronts.
Miért erőlteted magad, hogy a' mi nints mutassad?
Mi haszna sok kenőtseid' 's vakolgatásaidnak?
Mi haszna sok le-tsorgatott szagoskodó vizednek?
Se' tettetett szemöldököd, se' carminod, se' gyöngyöd,
Sem értéked' felyül-haladtt ruházatod nem illik.
Ruházzd magadra Bengalát, feredj szagos vizekben,
Aranyban, gyöngybe fűzzd magad: szép az, de nem te vagy szép.
Sem a' mi nints magadnak azt nem adhatod-meg ezzel,
Sem a' mi van, de nem derék, el-nem feded hibáit.
Fa kép maradsz, ha el-veted, 's tsak a' vagy a' ki vóltál.
Rút a' mi rút ezekkel is. Szép a' mi szép tsak úgy is,
Ha szer-felett nem ékesül. Bársony nyereg számáron
Az éktelen tsínosgatás. - Kerek beszéd 's igaz szó,
Hijába ferdik a' Rigó, nem léssz belőle Hattyú!

Bóldog óh ezerszer ...

Bóldog óh ezerszer a' szív,
A' ki olly tökéletes és hív
Párra életében lelhet,
Mellybe szinte kedve telhet.
Bóldog élte és halála,
Senki tzelra nem találja
Jobbra nála.

Vége koronázza...

Vége koronázza a' tselekedetet.
Mig valamelly munka nem ér végezetet,
Nem tehetsz felőle igaz itéletet;
Napot estve dicsér, halál az életet.

Második írás 1789-dik esztendőben a' könyv-szerző tiszteletére az olvasóhoz a' phisiológiájának ki-adásakor.

Olvass már Magyar, és örülj magadban,
Ím most-is szaporítja Könyved' egy Könyv,
Egy Könyv, melly Magyarul van oly időben,
Mellyben több idegent, kevés Magyart látsz.
Egy Könyv: melly Magyarul van olly dologról,
Mellyről mind idegent, Magyart nem-is látsz.
Egy Könyv; olly tudománnyal, a' mit éppen
Kíván a' mi magunk meg-esmérése:
És melly, a' mai leg-nagyobb 's tudósabb
Írók' nagy tudományival meg-edgyez.
És melly, a' nevedetni jól meg-indúlt
Orvoslás-Tudomány tapasztalási
Felső gráditsain, ma a' leg-újabb,
És jobb vélekedést előnkbe adja.
Olly ember pedig, a' ki bóldogítja
Ezzel Nemzetedet; ki Bontzolást-is,
Testünkben magyaros nevén nevezve
Minden részt, Magyarul először írta,
Olly ember, kinek abba-is köszönhetsz,
Hogy már a' Patikák' szerét, 's *Retzeptit*,
Mind önnön keze írta oktatásban,
Mind *Störkben*, Magyarul ki-téve lathat'd.
Olly még, a' kinek egy nemes Magyar Könyv,
Író-tolla után Görögre téve,
Pesttől fogva ki-terjed Adriáig.
S' onnan Pontusig, és nagy Asiáig.
A' kit néhai nagy Terésiánk-is,

A' Músák 's Tudományok' édes Anyja,
Hogy sok Könyveket írt Magyarba, méltó
Jellel tiszteletül jutalmazott-meg,
Olvass már Magyar, és örülj magadban!

Az én Sírhalmom!

Amott a' kapús ut mentében
Láttomra volt egyg körtvélyfa.
A' Sírhalom 's Erdők szélében;
Kivágták, 's nints ez is már ma!

Én e' kies tért választottam
Számomra Sírhalom helyül
E' vad körtvélyfát óhajtottam,
Sírhalmomat tímező jelül,

Még is, ha történik halálom,
Ne másuvá temessetek!
Itt nyugtasson a' tsendes álom,
Nints szebb hely; meg-engedjeteK.

Egyg Akászt, körtvélyfám helyébe
Ültess, óh egyg Jóltévő kéz!
Melyről Zephir Naplementébe
Susogva majd síromra néz!

Mind kettőt sok Tüskék borítják,
Mint az én kínos éltemet!
Ők azt védelmekre fordítják;
A' sírba engem az temet!

Ti Gyermekék, ne szaggassátok
Ennek szagos virágait!
Ha nyílani Májusban látjátok,
Hadd fedjék Földi hamvait!

Akkor talám, kik itt el mennek,
Igy szól egyg: «Akit fed e' Bólt -
Illy rövid Tavasza volt ennek!
De tán hibázok, ez se volt!»

MÚFORDÍTÁSOK

Horátz' X-dik éneke a' II-dik könyvből.

Bóldogabbann élsz, Licini, ha mélyre
Sem sietsz mindég, sem előre, tartván
Szélveszes zajtól, igen a' tsavargó
Partra nem ügyelsz.
A' kinek nem rút az arany közép-szer,
Nem hever szalmás kalyibák' temérdek
Szennyiben, nem kap sok irígy szemet szúrta
Nagy palotákon.
Többször ingattyák szelek a' nagy-izmos
Szál-fenyőt; súlyosb zuhanással esnek
A' magas tornyok: 's az egekbe'-költht tűz
Nagy hegyeket tsap.
Jót reményl roszzsban, de viszont gonosztól
Retteg a' jóban, az igaz nemes szív.
Isten a' borzas telet újra hozza,
'S el-viszi ismét.
Nem, ha most roszzs állapotod, nem úgy lesz
Még jövőendőben. Tziterát fog ollykor
Fébus-is, 's mindég nem ereszt repülő
Nyílakat íve.
Terhes inséggel rakodott idődben
Légy erős, 's bízzál. Okoson viszontag,
A' midőn kedve szeleken meg-indul,
Vond-le vitorlád'.

Neobule.

Horatius Ódáinak III. könyvéből.

Nyomorúság sem enyelgő szerelemmel,
Se' bajod jó bor itallal ki nem űzni,
Vagy Atyád' nyelve' kudartzára meg-íjjedve remegni.

Néked a' Vénusi Gyermekek kosaradról
Néked orsód' 's fonaladról; Neobule!
Liparei Hebrus, ama' nyalka legény, el-veszi gondod'.

Derekassabb Lovas ő Bellerophonnál,
Sem ököllet, se' futással nem előz más,
Ha be-kentt vállait egyszer Tiberisben mosogatta.

Tud az, a' síkra ki-űzött, seregestül
Szaladó Szarvasokat jól le-nyilazni;
'S az erős vad-kanokat, gyors, ligetektől kikeríteni.

Kis gazdagság nagy boldogság.

*Beatus ille, qui procul negotiis, etc.
Horat. Epod. II.*

Be boldog, a' ki távol aggodalmitól,
Miként az első nemzetek,
Nagy Attya telkeit szántatja ökrein,
'S ha senkinek se tartozik.
Se nem riasztja-fel gyakor dob 's trombita,
Se tengerekre nem remeg.
Gyülöli a' pert és a' nagy hatalmasok
Küszöbjén nem leselkedik,
Hanem vagy a' szőlőjövést karóihoz,
Vagy fáihoz kötözgeti;
Vagy a' selejtesebb gyümölcsfát elnyesi
'S termékenyebbet olt belé.
Vagy a' kies rétaljakon elszéledett
Marháiban gyönyörködik;
Vagy méhe gazdag gyűjteményit elszedi,
Vagy nyíri szép juhnyájait;
Vagy már midőn a' nyár 's az ősz ékeskedik
Legkellemesb gyümölcsivel,
Miként örül, szedvén megért körtvélyeit,
Arany gohért 's piros bakart.
Most régi tölgyfa híves árnyékán hever,
Most a' selyem zöld pázsiton.
Azonba kis patak folyása csergedez,
A' víg madár csevegdegél,
Vagy a' kies patak buzogva csordogál,
És csendesen leszenderít.
Midőn pedig már a' komor tél hol hideg
Esőt ereget, hol havat;
Vagy a' serény koppók sebes hajtásával
Kant fegyveres lesekre üz.
Vagy rúdakon kiterjedett hálóiiba
Húros rigót étekre csal.
Vagy nyúlat ejt, vagy törbe darvakat kerít.
Mint legbecsesb jutalmait:
Ezek között még a' kinzó szerelmet is
Ugyan ki nem felejténé?
Hát még ha hív és tiszta éltű hitvese
Segít majorja dolgain,
Mint egy serény menyecske, kit már elsütött
'S megégetett a' nap heve.
Ki régi fáiból, ha fáradt férje jó
Kis tűzhelyén rak kis tüzet,
Víg barmaid sörény akolba hajtja-bé,
'S ott fejdegéli rendesen;
Feltészi férjének saját termett borát,

'S nem pénzbe készült étkeit.
Nem kell nékem Lukríni tóban nőtt csiga,
Nem a' platájsz, a' rózsahal.
Az Afrikából származott gyöngytyúk se száll
Hasamba, sem császármadár.
Becsésbek énnekem tulajdon ültetett
Fáimnak ért gyümölcsei,
Kertemben termett zöld paszuly vagy a' derék
Saláta, 's hónapos-retek,
Vagy innepünkre kis bárányt ha vágatok
Vagy farkas-érte kecskefit.
Így eddegélve melly vígan tekintem én,
Hogy jó-be jóllakott juhom;
A' forgatott ekét miként vonják haza
Pihegve jármos ökreim,
Vagy béresim, házamnak ékességei
Hogy oszlanak jól lakva el. -
Jó jó ez is, mond a' fukar 's dúzs Alfius,
Majd én is így gazdálkodom.
Ezt mondva pénzt interesre osztja-ki,
'S jobb néki a' fukarkodás.

Lesbiához.

Szorossan a' Deák szerént.

Éljünk Lesbia Lelkem! és szeressünk,
És a' mord Öregek' komor beszédit
Eggy fél pénzre betsüljük öszvességgel.
Lám a' Nap le-mégyen, meg' újra fel-nő.
Nékünk eggyszer enyész rövid világunk
'S hosszú éjet örökre kell alunnunk.
Adj tsókot nékem ezret, újra százat,
Osztán adj ezeret, meg' újra százat;
Osztán más ezeret, meg' újra százat,
Osztán majd ha sok ezreket vejéndünk,
Tévesszük mi is öszve, hogy ne tudjuk
Vagy hogy meg ne sokalja már irigy szem,
Számát tudva mi ennyi tsókjainknak.

Plinius Lib. VII. Epist. IX.

A' lágy viasznak miképpen szolgál dítséretére,
Hogy a' kéznek mindenképpen nyomúl intézésére.
És most *Márs'* képét mutattya, most a' bölts *Minerváét*,
Most a' *Vénusét* látattya, most a' Vénus fiáját;
Mint a' friss vizek bővsége, nem tsak ólt lángokat is;
De mérsékelt hívessége nevel virágokat-is:
Úgy az emberi elmének, tölle mennél több lehet,
Még annyival több félének, illő, ha meg-felelhet.

Anakreon dalai.

I.

A' Lant.

Akarám az Átridákat,
Akarám beszélni Cadmust;
De lantomon a' húrok
Zengnek tsupán Szerelmet.
Új hűrt rakék, minap, fel,
És lantot is tserélék,
Hogy Hercules tsatáit
Énekleném, de lantom
Zeng ellenem Szerelmet.
Vitézek, Isten immár
Hozzátok! Imhol e' lant
Dalol tsupán Szerelmet.

II.

Az asszonyok.

Szarvakkal áld Bikákat
Az Ég; Lovat körömmel,
Nyúlat sebes futással;
Fogakkal áld Oroszlánt.
Úszást adott Halaknak.
Madaraknak ad repülést
A' Férjfiaknak elmét. -
«Nem adott az Asszonyoknak?»
Adott; de az mi? - Szépség!
Minden paizs helyett van,
Mind dárda, nyíl helyett ez!
Meg-győz vasat, 's akár melly
Tüzet ha szép az Asszony.

IX.

A' Galambhoz.

Szerelmes Galambom,
Honnan, hová repülgetsz?
Ily illatos kenő irt
Levegő egen futosván,
Honnan lehelsz, 's tsepegtetsz?
Ki vagy, mi vagy, mi tzélod?

Anakreon követje
Vagyok Batillusához,
Ki bírja őt egészen
'S uralkodik felette.

Eggy énekért adott el
Citére neki engem,

‘S én már Anakreonnak
Szolgállok illy dologban,
És néki most, Te látod,
Vagyok Levélvivője.

Ő majd azonnal, úgy mond,
Szabadon botsát el engem.
De én, ha elbotsát is,
Önként fogolyja lések.
Mit ér nekem repülnöm
Völgyön, hegyen, mezőkön?
Mit ér leszállni fákra,
Vad fű magokkal élvén?
Most én kenyérrel élek,
Ki tsipegetve önnön
Anakreon kezéből,
Italt is ad borából,
Mellyből ivott előre.
Tánczolgatok, ha ittam,
‘S uramra szárnyaimmal
Lebegtetek szeletskét,
Osztánn alunni menvén,
Lantjára szállva nyugszom.
Ez minden. Elmehetsz már.
E’ tsátság, Barátom,
Egy varjat is felülmúl.

X.

A’ viasz-Kupidóról.

Egy kis Viasz-Kupidót
Arula egy Legényke,
Én ellenébe állván,
Kérdém: mit ér ez a’ kis
Képetske, hadd vegyem meg.
Ő monda Dóri nyelven:
Adj érte a’ mi tetszik:
De tudd meg azt is együtt,
Nem mívem e’ Viasz kép:
Hanem nem élek azzal,
Ki mindenekre gerjed.
Tehát tsak add, tsak add, ne
Egy Drachma, e’ kis ágyast,
Te is pedig Kupidó,
Gyúlt engemet, ‘s ha hogy nem:
A’ láng között megolvadsz.

XI.

Magáról.

Igy szólnak a' Leányok:
Anakreon te vén vagy,
Végy tükröt és tekintsed,
Minden hajad lehullott.
'S a' homlokod kopasz már.
Van é hajam vagy elhullt,
Azt én ugyan magam sem
Tudom, de azt tudom jól,
Hogy vígadozni, annál
Illőbb az agg öregnek,
Mennél közelb halála.

XII.

A' Fetskéhez.

Mit kell veled tsinálnom,
Te fetskelotska fetske?
A' kell, hogy elmetélje
Ollóm te perge szárnyad?
Vagy ott belől tenéked
Mint Téréus tövéből
A' nyelvedet kimessem?
Miért hogy édes álmom
Között, korán szavaddal
Tőlem Batillt elűződ?

XV.

Az én kívánságom.

Gígesre semmi gondom,
Leg-kintsesebb királyra!
Bennem se semmi vágyás
Sem Urakra nints irígység.
Nekem kenetre gondom,
Hogy az szakállam öntse.
Nekem ma Rózsa gondom,
Hogy az fejem kerítse,
Fő gondom a' *Ma* nékem,
A' *hólnapot* ki tudja?
A' míg tehát napod szép,
Játékot üzz, igyál bort,
Bacchusnak azzal áldozz.
Ne talám jön eggy betegség
'S többet nem enged innod.

XVI.

Magáról.

Thébét te el-beszéled;
Más Trója sok tsatáit;
Én - meg-fogattatásim.
Engem nem a' Lovas vesz;
Sem a' Gyalog; se Gyályák.
Eggy új Sereg van, a' melly
Engem szemével öldös.

XVII.

Az ezüst Pohárról.

Tudós Ezüst-kovátsló
Vulkán, tsinálj te nékem
Nem eggy vitézi fegyvert,
A' hartz mit illet engem?
Eggy mély Pohárt ugyantsak
Szélesre öblösíts ki.
Tsinálj pedig reája
Nem tsillagot, se Göntzölt,
Se szélveszes kaszás jelt.
Mit nékem a' Fiastyúk?
Mit ér az égi Pásztor?
Szöllőtövet fejezz ki
Nékem 's gerézdeket rá.
Szöllő szedő sereggel,
Sajtot reá aranyból,
Víg bornyomókkal eggybe,
A' szép Lyaeus Istent,
Szerelmet és Bathyllust.

XIX.

Hogy inni kell.

A' barna föld iszik, 's azt
Viszontag a' fa issza.
A' tenger a' folyókat,
Tenger vizét meg a' Nap,
A' Hold napnak világít.
Mért állotok, Barátim,
Ellent, hogy én is innám?
Vagy: Miért ti is, Barátim,
Nem hagytok engem inni?

XX.

Eggy Leányhoz.

A' Tantalus leánya
Lett Frigiába kövé.
A' Pandion leánya
Repüle fetske szárnnyal.

Én Tükörötske lennék,
Hogy szüntelen reám nézz.
Én bár ruhád lehetnék,
Hogy szüntelen viselnél.
Válnék neked vizeddé,
Hogy fürdenél te bennem,
Lennék kenet, Leányom,
Hogy én reád kenetném.
Vagy melly kötő galandod,
Vagy a' nyakad körül gyöngy,
Vagy bár tzipőd lehetnék,
Tsak hogy tapodna lábod.

XXII.

Bathyllushoz. Jambusokkal, Németes szabad fordítás szerint.

Bathylle, dülj le, kérlek,
E' szép fa hívesébe.
Nézd, ingadozva mint zúg
Lágy fűrtje gyenge galyján.
Túl rajta tiszta tsermely
Foly tsergedezve vígan.
Ki vólna, e' kies helyt
Látván, ki elkerülné?

Trochaicusokban.

Dülj le, kérlek, itt Bathylle,
E' kies fa hívesébe.
Nézd, miként a' lágy levélkék
Ingadoznak gyenge galyján.
Rajta túl a' tiszta tsermely
Víg folyása tsergedezget.
Hát ki vólna, a' ki látván
E' kies helyt, el-kerülné.

Szoros Jambus.

Ez hívesen Bathylle
Üljünk le, szép ez a' fa:
A' lágy levél-bokor zúg
Lebegve gyenge galyján.
Mellette tiszta tsermely
Tsendes folyása gerjeszt.
Ki vólna e' kies helyt
Látván, ki el kerülné?

XXIII.

A' Gazdaságról.

Ha életet szerezne
A' kints az embereknek,
Megörzeném erősen,
Hogy az Halál ha eljő,
Vehetne bért, 's oszolna.
De minthogy az Halandók
Igy nem vehetnek éltet:
Mit is sóhajtozódok?
Mit is nyögök hijában?
Halál az én jutalmam.
Mit érek én arannyal?
Nekem legyen mit innom
És tiszta bort ihatván,
Legyek barátaimmal,
'S Puha ágyakon hevervén
Víg kedvemet betöltsem.

XXV.

Magáról.

Ha iddogálom a' bort,
Alusznak aggodalmim.
Mit nékem a' baj, a' bú,
Mit a' nyögés, mit a' gond?
Eljő halálom úgy is.
Mért tsaljam én meg éltem?
Vigan tehát igyunk bort,
Lyaeus áldomását,
Midőn iszunk azonban,
Alusznak aggodalmink.

XXX.

A' Szerelemről v. (Kupidóról).

A' Músák le kötözzvén
Ámort zöld koszorúkkal,
A' Szépségnek od'adták.
Mindjárt szép Cytherea
Váltsággal keresésére
Indúl, hogy szabadítsa.
Hát im, bátor eloldják,
Nem mén, ott akar inkább
Szolgálatba maradni.

XXXIII.

A' Fetskéhez.

Fris Fetske, lám te minden
Idén elő kerülén,
Nyárára fészket építsz;
Télben pediglen eltűnsz,
Memphisbe, Nil vizéhez.
Ámos nekem szüntelen
Szivembe fészkelődik,
Hol szárnyasul is ez már,
Ez még vagyon tojásban,
Ez félig is kibújt már,
És szüntelen kiáltnak
Nyílt szájjal a' kitsinykék,
A' kisdéd Ámoroknak
Nagyobbak adnak enni,
Ezek nagyokra nővén
Meg másokat ki költnek.
Mit kell tehát mívelnem?
Mert nem nevelhetek fel
Már ennyi sok szerelmet.

XXXIV.

Eggy Leányhoz.

Ne fuss leányka tőlem,
Én ősz hajam tekintvén.
Sem hogy neked jelen van
Időd ki nyílt virága.
Szerelmemet ne vesd meg,
Koszorúkba a' fejérlő
Liliom, tekintsd, hogy illik
Rósákkal egybe kötve.

XXXV.

Az Europa képéről.

Nézd e' Bikát Barátom,
Eggy Isten ez valóban,
Mert hordja lám a' hátán
Sidon jeles Leányát,
A' tengeren megy' által,
'S habot hasít körömmel,
Eggy más Tulok sem is ment
El a' tehén seregből
A' tengeren hajózni,
Hanem tsak ez, tulajdon.

XXXVII.

A' Tavaszról.

Tekintsd, tavaszra kelve,
A' Rósa mint fakad ki!
Tekintsd, vizek dagályi
Miként le tsendesednek!
Tekintsd, katsák hogy úsznak!
Darvak miként repülnek!
Kiderülve fénylik a nap.
Felleg, homály szaladgál.
Dologra forrt az ember.
Az olly gyümölts meg indul
Boristen áldomásán.
Levelek között, 's galyak közt
Levont gyümölts virágzik.

XL.

Kupidóról.

Eggy méhet Ámor eggyszer
Be bújva Rósa közzé,
Nem láta, sebet vész'
Az újja. Kap kezéhez
És hányva, vetve, jajgat
'S hol futva, hol repülve
Kiáltja szép Citerét:
Jaj, oh Anyám, jaj, úgymond,
Jaj, tám meg is halok már!
Im eggy parányi szárnyas
Kígyó halálra tsipe,
Kit méhnek is neveznek.
Mond ő: ha ennyi kint hoz
Fulánkja gyenge méhnek;
Mit kínozod, mit itélsz
Ámor, kiket nyilad sért?

XLVII.

A' Vén emberről.

A' vént, ha víg, betsülöm,
Az ifjat is, ha tánczol.
A' vén pedig, ha tánczol,
Őszül ugyan hajában;
De szíve még tsak ifjú.

LIII.

A' Szeretőkről.

Billegjek a' Lovaknak
Vagyon farokra sűtve.
Pártust magas süvegről
Könnyen meg esmer ember.
Én egy tekintetemmel
Esmérem a' Szerelmest,
Mert holmi gyengesége
Van szíve billegéül.

Anapaesticus versek.

Mit szór sikertelen az élő
Sereg illy siralommal elegy jajt?
Mért támad igaz java ellen
A' bűba merűlt 's elalélt kin?

Immár keserű panasz enyhűlj,
Az anyák szeme könye ne hulljon,
Ne zokogjon senki halottján!
Éltet szerezz a' mi halálunk.

Az aszott magok így kivirítanak,
Meghalsz elébb 's letemetve,
Ezek a' gyep alól kiadódván,
Nevednek elébbi kalásszá.

Most Föld, te bévegyed, ápolgasd
És lány kebeledbe fogadd ezt,
Nemes emberi test töredékit
Hív gondviselőre ajánlunk.

Lélek lakozó helye volt ez,
Kit az Isten szája lehellett,
A' bölts tudomány laka ebben,
Mellynek felemelt feje Krisztus.

Ide zárt tagait te fedezgesd,
Bizonyára kikéri tetőled
Azokat valahára Teremtőnk,
Mint képeit és adományit.

Tsak jőjjön ama kiszabott nap,
Mellyben betelik mi reményünk,
Megnyílván ki kell adakoznod
Valamelly tetemet mi letettünk.

Bálám harmadik áldása az Izraelre.

4. Mos. 24. 5. 9.

Melly szépek a' Te táboraid óh Izrael!
És a' Te sátorid, Jákób!
Mint völgyek a' ki-terjedett lapályokon,
Mint kertek a' folyók körül.
Mint Aloesfák, melyeket plántált az Úr,
Mint Cedrus a' vizek körül.
Bőv harmatok tsorognak ő jövősiről.
Sok vízbe hullnak magvai.
Az ő Királyja lesz Király Agág felett.
Országá fel-nevelkedik.
Egyiptom Országából kihozta Isten őt,
Ő mint az Eggyszarvú erős.
Meg emészti ő a' felkelő Pogányokat,
Meg rontja nyillal tsontjokat.
Mint hím Oroszlán meg hajól, 's lefekszik ő,
Ki merje őt fel-költeni?
Ki téged áld, az is légyen megáldatott,
És átkozott, ki átkozand.

I. Elegia. Dávid siralmos Éneke, Saulnak és Jonathánnak halálokról.

2. Sam. 1. 19. 27.

Óh ki magas Hegyiden, Izrael' Dísze elestél!
Hogy hullottanak el mind az Erősek, Egek!
E' szomorú romlást Gáthban ne jelentse ki senki!
Askalon útzáin híre ne folyjon elébb!
Majd ne hogy örvendjék a' Pálestina Leányi,
'S a' metzetlen Nép vígadozásba légyen.
Gilboa, bértzeitet soha ég harmatja ne szállja!
Sem soha zápor eső rád ne tsepegjen alá!
Parlagidat szántó ne mivelje, meződ ne teremjen
Szent 'sengét, fel emelt áldozatokra valót!
Ah! az erőseknek paisok; mert ott leve tsúffá,
Ott a' Saulé is, bár olaj érte fejét.
Lám vértől ez előtt Jonathán kézíve ki nem tért,
És Saulnak nem vólt kardja tsapása hibás.
Saul, Jonathán, egymást szeretők életekbe valának,
Egymástól a' Halál most se szakasztja külön!
Mind egyik könnyebb vala könnyű Saskeselyüknél,
Izmos Oroszlánnál mindenikőjük erősbb!
Sírjatok a' Saulon óh Izrael árva Leányi!
A' ki tinéktek igen drága ruhákat adott.
Általa járátok bársony, 's selyem öltözetekben,

És arany ékesség köntösötökre került.
Hogy hullottanak el, jaj! mind az Erősek a' Hartzon!
A' Te Hazád hegyein, ah Jonathán, el esél!
Nagy keserűségben vagyok édes Atyámfija, érted!
Ah kedves Jonathán, melly örömré valál!
A' különös Szeretet, mellyel buzgottam erántad,
Minden gerjedezeit meg halad Asszony eránt.
Hogy hullottanak el, jaj! mind az Erősek a' Hartzon!
És hadi Szerszámok hogy leve préda velek!

II. Elegia. Abner halálán tett Siralma Dávidnak.

2. Sam. 3. 33. s. t. b.

Hát ugyan úgy hala meg valamint egy balgatag, Abner!
Mint egy meg-tsalatott, hát ugyan úgy hala meg!
A' Te erős kezeid nem vóltanak öszve kötözve,
Sem gyors lábaidat nem lakatolta bilints.
Jaj! mint veszni szokott álnok szív által az ember,
Abner, alattomban életed úgy vesze el!
Sírjatok Abner előtt, ti ruháitokat hasogatva!
Izrael Abner előtt gyászba borúlva zokogj!²

Rélánd Adorján' Galatéája.

Első Alagya.

Tűnődik magában a Vers-író, hogy szeretnie kell.

Nints haszna! - híjában küszködöm szívemmel,
Híjában hartzolok gyenge szerelmemmel!
Haszontalan futok magam' ki-ragadni,
'S édes járma alá' nyakamat nem adni.
A' fel sem vett Vénus nyíla szívem súlytja,
El-aludt fáklyámat mérge jobban gyúlytja.
Ama' tegzes Istent, valaki meg-veti,
Boszszúálló kezét vessztére készleti.
Mennyit mondám: Senki szerelembe nem ejt,
E' mézzel bé-vont-szín mert gyilkos mérget rejt,
Sőt még szememmel-is a' ként szövetekeztem,
Jártomban világát a' földnek szegeztem.
Ide oda széllyel hogy ne tekintessen,
Szívem' sérelmére sebet ne vehessen.

---

² Ez utolsó vers a' Siralomnak előtte vagyon, v. 31. sőt úgy látszik ezen egész résznek utolsó verseiből, hogy ez az egész Siralom gyakorta meg szaggatva hozódik elő, mellyet én egész folyamotjában is elírtam: de minthogy legszorosabban eddig vagyon: ez a Sidó Verseknek meg mutatásokra most elégséges.

Jaj! hol most el-tökélt elmém' fel-tétele,
Mellyről ujontan vólt állandó hitele,
Hogy soha sem lobban szerelme' fáklyája,
Senki Leánnyának hogy nem leszs szolgája!
Hanem, önnön magát adván az Egeknek,
Társa leszs az égi tiszta seregeknek.
Oda van már mind az! Böltselkedő eszem
Ha mi van-is, engem' el-hágy, észre veszem.
Mind azt Galatéa, töllem el-széleszti,
Víg gyönyörűséget, melly elmém' téveszti!
Óh új láng! emészted velőmet tűzeddel!
Égetsz, bár hideg vagy, titkos melegeddel!
Meg-botsáss, ha talám hogy szeretlek, vétek,
'S légyen e' szerelmem vádolható Vétek:
Ez edgy vétkemmel-is ellened véttete
Érdemid soksága, 's méltó tekintete.
Óh kívánságimat ellenző álnok sors!
Illy közzel el-zárni bennünket mért vagy gyors?
Én nyomorúlt! óh bár reménylnem lehetne,
A' mit szívem kíván, hogy rá szert tehetne!
De ha e' reménynyel szívemet táplálom,
E' reményemet-is véteknek találom.
Melly kevés elmém még meg-maradott bennem,
Bolond szerelmemben nevet, mit kell tennem.
Dolgomat továbbá az sem igazolja,
Már vakmerőséggel vágyásom' vádolja.
Magam lévén Bíró a' magam ügyemen,
Kárhoztatom magam' tulajdon székesen.
Titkolnom kell ügyem' más ítéletétől,
Belső hánykodással forr szívem hevétől.
'S melly erejét maga bennem apolgatja,
Még önnön magával kínját hordoztatja.
Ha pedig találom néked jelenteni,
(Másként mit-is tudok tölled reményleni?)
Azt fogod bizonynyal mondani, már értem,
Barátságod jussát szerelmemmel sértem.
Ki Vénust, 's Isteni fegyverét katzagod,
Meg-vallott tűzemet hogy álja haradot?
Félő, hogy sértetvén, ha hallod e' titkot,
Új lángomra mondaszsz száz 's meg ezer szitkot,
Talám örökre-is el-tiltaszsz előlled?
Áh! melly büntetést vesz kevély lángom tölled!
Ha tekintetedtől örökte tiltatva,
Kell élnem időmet, tölled meg-fosztatva!
Soha bús szeretőd' napja úgy nem derül,
Nyögéseinek setét éjjelébe merül, - - -
Távozzatok töllem! mi közöm hozzátok,
A kik világunkra Fébust bé-hozzátok?
Tüzeket okádó gyors lovai hadján,
Fussatok, melly felé tettzik az ég padján!

Tisztábban világít elmémre tsillaga
Szerelmemnek, mint sem Apolló-is maga.
Edgy ortza boríthat én rám setét éj-félt,
Edgy üzheti azt el, edgy deríthet rám Délt! -
Mi haszna, tüzemre nyert szabadságomnak?
Szabadságom oka leszsz dühösb lángomnak.
Minek edgy égőnek olly közel ülések,
Hogy szinte térdünknek leszsz közösülések?
Minek az ollykori nyájas tekintetek,
Mellyeket gyakorta reám képzelgetek?
Intselkedő Vénus velem hányszor láttat,
Még-is egyedül tart, hozzád nem botsáttat!
Tudniillik, mint Tantal ez Almák bővében
Nem eszik, nem iszik a' víz közepében:
Úgy Galatéáról én tsak Verset írok;
De magával soha örökké ne bírjak?
Hazudjak! ezen szóm bé ne tellyesedjen!
Sőt Galatéám-is e' lánggal gerjedjen!
Ő is ama' Istent érezze erében,
Kinek még hatalmát tagadja szívében!

Második Alagya.

Ugyan azon tünődés.

Istenek! éltemet kik védelmezték,
Jertek, segítsétek, ha segíthetitek!
E' bajon: állandó tűz gerjedt szívemben,
'S már mit tselekedjem, nints ítélétemben.
Oh! soha velőmből kit ki nem törülök,
Galatéa! holtig tsak érted hévülök!
A' jó Ész, melly vala olly bizodalomba,
Hogy nem esik soha Pásusi gyalomba,
Melly hitte, hogy onnan, lőtt nyíl nem sértheti,
Ama' gyermek Istent mivel meg-győzheti,
A' jó Ész, melly bírta Elmém' mozdulásit,
'S tudta tsillapítani sebes rohanásit;
Most hirtelenében bennem meg-tompulván
Tsenségre indult, tsak halgat bámulván.
Hibázok: nem halgat; sőt ennekelőtte
Fel-gerjedt tüzemet a' melly le-öntötte,
Most hamvában levő szikrámat fűjkálja,
Maga jobban jobban éleszti, táplálja.
Tsapongó érzésem hajdan ha szédített,
Az Erkölts utára illy szókkal térített:
Óh szánakozásra méltók, nem tudjátok
A' szerelem, melly sok gonoszt von reátok!
El-múlik a' szépség, el-vész ez idővel,
El-enyészik edgy 's két rövid esztendővel.
Az Idáiai Istent kerüljétek,
Nyilait míg lehet, tölletek üzzétek!
Illyen intésekkel meg-erősítetve,

Egészen el-vóltam magamban hitetve,
Hogy ártatlan szemmel Vénust-is nézhetném,
Szerelmem reá-is fel-nem gerjeszthetném.
Verődött edgy Leány nem tudva élémbe:
Mindjárt meg-rezzenve ez ötlött elmémbe:
Meg-ne háborítsa ez békességedet,
Vigyázz, győtrelembe ne ejtse szívedet!
Szemem, elmém róla mentem el-fordítám,
Magamat a' tűztől így meg-szabadítám.
Most a' jó Ész Te gyöngy képeden meg-álván,
Óh leg-szebb Teremtés! 's szépséged' tsudálván,
Maga így szól nekem: Melly böltsen tselekszel,
Hogy e' szeretettől kerülve melegszel!
Ne is vess akadályt törvényes tüzednek,
Most magam engedek szabott törvényednek.
Hányszor intettelek, hogy soha ne szeress?
E' méltó szépségben most ám kedvet keress!
A' ki azt meg-látja, 's nem gerjed szerelme,
Tsupa ostoba az, nints abban jó elme!
Ki tűrhessen habos fodrait hajának,
Melly dísz ad elefánt tetem homlokának?
Karjait, 's kezeit? mellyeknél mik szebbek?
Illetetlen hónál ezek fejérbbek.
Áh! ki szenvedhesse rósa-szin ortzáját,
'S mintedgy tsókot kérő ki-dült dombotskáját?
Szemét, szeretettvén, 's szeretvén ki lássa?
Galathea Vénus Isten-aszszony mássa!

Harmadik Alagya.

A' Páros életről.

Bóldog, kinek a' szűz Szerelem, számára
Nyugodalmos utat nyitott országára!
Bóldog, ki juthatott tsendes életére,
Reményit házassága tellyes örömére!
Bóldog, ki el-töltvén fijatal ideit,
Sok tévelygések közt fáradt esztendeit,
Mint már elmúltakat hátúlról nézheti,
'S éltét óhajtozott véggel rekesztheti.
Tsak nézi az, mások' kétséges ösvényit,
Kik most veszik szívek első kelevényit!
Ah! veszsen, valaki szerelmét meg-veti,
'S szelid járma alá nyakát nem teheti!
Kő annak értz melyje, keményebb annál-is,
Fagyosabb, el-hiszem, Rifei hónál-is!
Mikor meg-gondoljuk az édes tsókokat,
A' kedvellett mellyből forró buzgásokat,
A' mézzel nedvesült ajakak' mozgásit;
Érezzük Lelkünknek el-ragadtatásit!
Más kín fába fűbe talál segedelmet,
A' Szerelem meg-vét Orvosi védelmet.

Melly édes nyúgodni gyenge kebelébe,
 Midőn szép Nimfád vesz Téged gyöngy ölébe!
 Midőn feje karja meg-öleli nyakad',
 Szája galamb módra tsókolja ajakad'!
 Mint a' fürttel rakott szőlő-veszsző szorúl
 Meg-köttetve; 's széllyel levele ki-borúl.
 Melly édes, karjával által-fogattatva,
 Mint erős gyémánttal hozzá kaptosztatva
 Ezernyi tsókokat kevesétől venni,
 Ezernyi tsókokat kedvesére tenni!
 Mit mondok? tsókokat? sőt, Lelkünk' harmatját,
 És Pesztumi Rózsák tavaszi illatját.
 Bír az a' Paktólus arany fővenyével,
 Gyöngy termő Indusnak bír minden gyöngyével!
 Tesz valamit, ha van kinek jelenteni
 Titkos panaszunkat keblébe önteni.
 Enyhítése ez-is nehéz gyötrelmünknek,
 Édes vigasztalás fájdalmas szívünknek!
 Tesz valamit, midőn akármely ügyében
 Kétséges életünk kínos veszélyjében
 Esmerhet ez ember olly társat magának,
 Ki társa kedvének, 's szomorúságának!
 De jaj! melly napokat kedvesen képzelek,
 Magam örömmel tám soha sem telek!
 Talám Istenünknek ez rám végezése,
 Hogy kívánó elmém álom képzelése
 Verseimnek légyen tsak matériája,
 De ne következék valóság reája!
 Hát, gyászos halállal küszködő szememnek
 Bé-fogója nem leszsz keze kedvesemnek?
 Hát, az Elisium kies határában
 Egyedül fog Lelkem bújdosni magában?
 Árnyékom egyedül száll-é Eleimhez,
 Hamvaikban öszve-rakott Őseimhez?
 Még-is, szerentsétlen Testem ha sírba száll,
 Így szóll: ki ismerve sírom' felett meg-áll:
 Melly méltó lett volna ez-is szerelmére,
 Szabad párossága' gyönyörűségére!
 Méltó, hogy a' miket éneklett Versével,
 Érezze valaha önnön érzésével!

Negyedik Alagya.

Galatéán való meg-nyúgovás.

Mikor leszsz az a' Nap, ditső Szépség! mellyen
 Óh Galatéa, jösszsz hogy karom öleljen!
 Tégedet óhajtlak, Tégedet kedvellek!
 Gyúlt lángom' tenéked áldozva tisztellek!
 Semmi gondom nékem senki Leányára,
 Nints gondolatimnak más tzélt határa!
 Edgy-is szerelmével velőm' nem motskolja,

Gyenge hevülésem' edgy-is nem okolja!
 Nem hánykodik elmém ismét habja között,
 Melly bizonytalanúl ez előtt üldözött.
 Kétséges tengernek hajóm' nem ereszttem,
 Hol tzelzött partomat ezerszer téveszttem.
 Napjaim számtalan tűzzel eddig múltak,
 Változó melyemben ezer fáklyák gyúltak.
 Hányszor óhajtottam: Bártsak meg-nyúgodna
 Már edgyen, 's annyihoz szívem ne kapkodna!
 Bártsak tsak edgy partra hajóm törekedne,
 'S óhajtasom szerént rá ki-verekedne!
 Az Istenek ebben jól tettek Lelkemmél,
 Mert már Galatéa parantsol szívemmel!
 Szerelmem' szikráit zabolán ő tartja,
 Ő leve hajómnak edgy ki-kötő partja.
 Edgy Galatéa már ki velem szeretttet,
 Ő ki sírátkoztat, ő a' ki nevettet.
 Írt Verseim által ő él, 's híresedik
 Ha ezt Verseimnek végzési engedik!
 Reményem! e' tüzem hozzád méltatlannak
 Ne véld; sőt fogadd-el e' munkáját annak,
 Ki magát egészen szentelte hívednek,
 Örök Tisztelője lévén személyednek!
 A' Fő-végezések velem tselekedjék,
 Hogy Lelkem mindenkor Lelkedtől éledjék.
 Játszi szemeimet hogy Te legeltessed,
 'S levegő-egeddel melyem leheltessed;
 Kedves Leány! nékem szememnél kedvessebb!
 És kedves szememnél ha mi még betsessebb!
 Téged minden órán a' szívemen lellek,
 Távol-létedben-is előttem képzellek!
 Téged ott-is, a' hol szememmel nem érlek,
 Elmémel mindenütt nyomodban kísérlek,
 Sőt képed játszódtat az éj árnyékában,
 'S akkor vagy, bár ne tudd, szívem bírtokában
 Mihelyt pedig a' Nap aranyos sugárit
 Emelvén, zavarja örömöm határit;
 A' Te Neved mindjárt, melly nyelvemre akad,
 Szám leg-először-is önként arra fakad.
 A' Te Neved, mellynek lészek imádója
 Valamig nem készül testem' koporsója:
 A' Te Neved, melly úgy elmémbe rejtetett,
 Hogy minden betűje szívemre mettetett.
 Szívemre? mit mondok? nem a' Te szívedre!
 Enyim vólt; Tiéd lett edgy tekintetedre!
 Az, már a' Tiéddel meg-elegyítettvén,
 Te reád bíztatik néked engedtetvén.
 Fel-adott kezeket nyúlyt bilintsed alá,
 Bány vele, szerelmed ha már el-foglalá!
 A' nagy Rajna elébb Garamantákhöz tér,

A' Nilus, és Indus Batavi földet mér,
Magam jobb kezemet elébb el-felejem,
Mintsem szépségedet szívemből ki-ejtem.
És mikor másra tér reád gyúlt hévségem,
Légyen az, nem bánom, leg-utolsó végem;

Ötödik Alagya.

A' beteg Galatéához.

Hát, kínos, forróság győtri belső-részed!
Fekszel! 's nyoszolyádból magad fel-nem vészed!
Hát, illy bódogtalan tűz gyúlytja velődet!
Forrázó hévséged bádjasztja erődet!
Szemeidtől könnyű álmod el-elenyésze!
Galatéa, díszem, 's Lelkemnek edgy része!
Oda a' tsendes éj édesen töltése,
Kedvelt étkeidnek kelletlen ízlése!
Kékül színek össze-vonúlt tagaidnak.
A' győzött Természet enged fájdalmidnak!
'S le-nyomván méltatlan súlya nyavalyádnak,
Kéntelen terhévé lettél nyoszolyádnak!
Jaj! hol országolnak most annyi játékind!
Kedvünk, 's mulatságos idő haladékind?
Hol rózsza-szin szádnak gyönyörű hangzatja,
Előttem annyiszor öntött fojamatja?
Mind ez kedvességek, mind enyi szépségek,
Edgy ágyba lankadnak, 's osztályos inségek!
Tudniillik, ama' láng itt el-hatalmozott,
Mellyet a' hideg víz, 's meg-hűlés okozott!
Orvoslást próbáltunk: de semmi hasznára!
Nintsen Epidaurus 's Tenedos javára!
Szükség mást keresni ki baját enyhítettse,
'S óhajtásom igaz szívvel tellyesítettse!
Isteni Minerva szánja ki ő Híve,
Ő neki szinte úgy van orvosi míve.
Nékie könnyörgök bús versekkel, sírva,
Hogy el-hagyhasd ágyad, tagaiddal bírva.
Ő fog esedezni mintedgy Isteni vér,
A' Klárusi Isten így kérésedre tér.
Vagy kérésem inkább hajtja e' Feleséget:
Kit e' nyavalyában hív szerelmem éget.
Éget te szerelmed, melyet apolgotok,
'S hogy *Szeretlek*, mind ez valamit mondhatok.
Mert mi szerelmünket a' ki le-festhetné,
A' Tsillagokat-is kézzel illethetné.
Melly nagy légyen bennem a' titkos szerelem,
Tsendes halgatásom el-áruló jelem.
A' melly mennél jobban forr, 's nagyobb hévséggel,
Titkoltatik annál nagyobb mesterséggel.
Óh bár lékötné engem' Te kötelel,
'S edgy tereh szegezne edgy ágyba Te veled!

Nem lenne olly nehéz kettőnknek győzelmünk,
Vagy edgy orvos lenne két részre védelmünk.
De tám Galatéám, hibáz képzelésem
Szerelmedben, 's meg-tsal még jövőndőlésem.

Hatodik Alagya.

A' szabott Órába való meg-tsalatkozás.

Minap Galatéa tsak lassan sugallva;
Beszédem van veled! mond hozzám szóllalva.
Nem vólt alkalmas az hely szeretőknek:
Ellenünk vólt szemek sok féle nézőknek.
Ezt-is Galatéa bátor titkon ejté,
Alíg foghatni-meg hogy senki se sejté. - -
Bámúl, haboz elmém, téved gondolatom,
Kétséges szélvészszel belől hányattatom,
Mint az Egéumi tengerek öblében
Délós hányattatik a' habok keblében.
Nem jut semmi út mód, reménység eszembe. - -
Az edgy Galatéa tsüggendezésembe
Magát nállam elébb edgybe fel-találja,
A' módot és reményt ekként ki-formálja:
Hólnap, úgymond, mégyek én kilentz órára
Ama' víg zóldségre, a' Város-aljára.
Te-is hogy oda jöjj szoros gondod légyen,
Ott melly beszédem leszsz veled, véghez mégyen.
El-válunk - - az éjjelt töltém unalomba,
Noha kedvesemet láttatja álmomba.
Noha költött tsókkal tisztelem ortzáját,
Majd el-tűnni látom ébren gyenge száját.
Melly szitkokkal Fébust már nem szidalmaztam,
Lassú késedelmén hogy el-unatkoztam!
Hányszor kettőztettem nyögve sóhajtasom:
Írigy! hozd a' napot mellyre van vágyásom!
Gondold Dafnét, magad leg-első szerelmét!
És mind, kik érzették fáklyád' gerjedelmét!
Midőn habjaiban Tethys óhajt Téged',
Rohanó lovaidd' sürgeti készséged!
Galatéa hozzád nem méltatlanabb gond:
Isteni kegyelmed' tölle-is meg ne vond!
Alkalmas ő-is szikrád' éleszteni;
De alkalmasabb engem' gerjeszteni. - - -
El-jött a' kívánt Nap, 's a' kedvesebb óra,
Ah! nekem melly gyakor óhajtozó szóra!
Az el hagyatandó kapú írigy zárja
Immár le-vétetik, ki 's bé ki-ki járja.
De jaj! alig lépett lábam küszöbére,
Homály borúl napom' biztatott fényére!
Setét fellegekkel az ég bé-vonúlva
Töltődik az eső zápora zúdúlva.
Maga Pallás ismét dühödvén mérgével

Már nyíllait szórja haragos kezével!
 Gyilkos menyköveit illy sűrűn küldözte,
 Midőn a' Görögök hajóit üldözte.
 Én nyomorúlt fejem, tsak nem el-ájúlva
 E' szokatlan menykö hulláson bámulva
 Meg-rettenek! ajtóm nyomba viszont bé-zár,
 Meg-rettenek! engem' haszontalanul vár
 Galatéa; nem jó félénk szeretője.
 Nints nékem, nints néki kedv tellesítője!
 Óh iszonyú véték! - fordíthatatlan kár! -
 Ó gonoszság! 's olly bűn, melly méltán halált vár! - -
 Hérót tsak így vévén Leánder szívére,
 Nem lett volna soha szerelme kedvére!
 Nem lett volna Fédra Théseus' prédája,
 Sem ellenség közt nyert Antiopéája!
 Orkomenus vára ezer veszélyjébe
 Jött Kreon' Leánya Herkules ölébe!
 Nem fél a' vizektől, sok tengereket mért
 A' Trójai hajó, Helenához úgy fért!
 Nagy dítséretére Orféusnak a' vált,
 Euriditzéjéért hogy pokolba le-szált!
 Hogy el-öldja, 's bírjon az Andromédával,
 Rémitő vadat ölt Perseus dárdával!
 'S én Galatéámat ollyba nem tarthatom?
 Edgy kis zápor miatt tölle el-vonatom?
 Én tunya házamban otthon lappanghattam?
 Rút dolog! tsak ennyit hogy ki nem álhattam!
 Miért mulatám-el gyáván kedvesemet?
 Okozván helytelen tsúfos félelmemet
 A' háborodott ég kóborló menyköve,
 Dörgő tsattogással melly ellenem jöve.
 A' kiért tartozám minden el-követve
 Éltemet utolsó veszélyjére vetve,
 Thérodámás búsult vadaira kelni,
 'S veleek szembe-szálván őket ingerelni?
 Kihez tűzön lángom tisztetem vala mennyi,
 Kívánsága nélkül értem mért kell lenni?
 Bánom rút tettemet! Menyköved érdemem!
 A' Jupiterénél melly méltóbb félelmem!
 Leg-engedelmesebb szelíd Galatéám!
 Engedj-meg vétkemnek, nézz jó szemmel reám!
 Mutasson lágy szíved szelíd kegyességet!
 Ne viseljen hozzám gyémánt keménységet!
 Ha ugyan vétkemet nézed; e' kérelem
 Merő tartozatlan ajándék, 's kegyelem.
 De meg-edgyez még-is ez Te szépségeddel,
 Kegyelem sugároz néked két szemeddel,
 Mellyet irgalmatlan ha meg-fogsz tagadni,
 Maga fogja magát önként nékem adni.

Hetedik Alagya.

A' Galatée' szemeiről.

Szép Leány! szemedre 's hajadra-is lobban
Szerelmem; de még-is szemedre nagyobbban.
Óh igen gyors nyilak! Óh hathatós szemek!
Óh lángomra termett világló tetemek!
Miért sértett szemem reátok függesztve
Annyit néz titeket, pillantásit vesztve?
Fáklyái lángjának magam útát adok,
Mellyel tudom, hosszas égésre gyúladok.
Nints előre való vigyázásom, látom,
Ellenségim' magam könnyen bé-botsátom.
Elmém tsendes nyugta azoktól sértetett,
Mellyel éltem, míg illy lángom nem illetett.
Hogy a' szomszéd erdők sok sóhajtásimmal
Hangzanak; hogy a' föld ázik siralmimmal.
Hogy tereh testemnek szokott nyugodalma,
Bádjadt tagaimnak nyoszolyám unalma,
Hogy olly sok éjjelim álmatlan enyésznek,
Mellyek, óh esküszöm, századokat tésznek,
Hogy más edgy se tessék, bár sok igyekezzen,
Hogy tanulásimnak időm ne kedvezzon,
Hogy siralmaimat sokan ki-tsúfolják;
Mind ezeket: szép Szűz! szemeid okolják!
Még-is én nem szünöm nézni e' szemeket,
'S szeretem, bár szelnek szívemen sebeket,
Más felé fordítani hányszor erőltetem
Szemeim; de el-hágy jaj, igyekezetem!
Sőt ha én azokat szinte bé-húnyám-is,
(Mellyet nem tehetek, bátor akarnám-is:)
Úgy-is szemem-héjján által bé-hatnának
Fülánkjai ki-lőtt szemeid nyilának.
Mint a' villám, melly a' magas égből le-száll,
Útát nyit magának, semmi ellent nem áll. - -
Mivel fizet nékem annyi gondért szemed,
Leány! magad arra tanítsd-meg tetemed!
Majd midőn edgy ágyba nyugodni magaddal
Engedsz Galatée, mint Házastársaddal,
Kezdvén az álomtól e' szemek bádjadni
E' szemekre fogok friss sókokat adni,
'S meleg szám veri ki belőlök álmodat,
Édesen lankasztó szunnyadozásokat.
Te pedig szemedet csak gyengén fel-veted;
De ismét le-tsapod, mert nem emelheted,
El-lankadásodat úgy jelented nyögve,
Hadd aludgyam Kintsem! mondván nyöszörögve.
Ha újra tsókollak: ki nyúltod jobb kezéd,
Kedvesed el-vetni azzal igyekezed.
De lankadtságodban nem bírván, el-ejted,
Kebelembe esik kezéd, 's ott felejtéd.

Akkor meg azt fogom, magamhoz kaptsolom,
És gyengén e' gyenge kezét meg-tsókolom;
Tsókolom, azokat adván e' kezédnek,
Mellyeket nem akart engedni szemednek;
Azután nyakamra, 's majd melyemre tészem,
Mellytől meg meg újjabb hevülésem vészem,
E' hevülés újra szerelmem gerjeszti,
Míg nem lassan lassan szívemre sülleszti.
Illy gyönyörűséget vészek én szemedből!
'S éjjeli harmatot szívárgó kezedből.
Így soká mulatva nyakadba borúlok,
'S szemeidhez ismét új tsókokkal nyúlok.

*Nyoltzadik Alagya.
Szerető barátjáról.*

Melly szívet kemény héj minap borít vala,
'S Szithoni havakat győző jég fagylala,
Mellyet nem hajthata-meg senki Leánya,
Enged, 's a' Pásusi Isten új zsákmánya!
Gyúl tüze, ég; gyenge szíven vett hatalmot
'S gyenge szerelem, 's már üz diadalmot!
Isten asszony, fejed koszorúd kerítettse,
Diadalmos mirtus hajad ékesítettse!
Meg-győzték nyilaid a' vas keménységet,
Alád hódoltatál kevély ellenséget.
Bár erősítette melyjét hármassal;
Isteni fegyvered bé-hatott abba-is.
'S úgy sérté haragod nyíla szíve táját,
Hogy érzette szinte sebesedni máját.
Örvend, hogy már melyjét új hévség égeti,
Hogy meg-vetett Zsoldját alattad szedheti.
Hogy láttam, bámulva magam' el-felejtém,
'S újjaim' ki-nyítva kezemből ki-ejtém
Reménységem kívül kapott tzeduláját,
Mellybe jelentette szokatlan fáklyáját.
Alig adtam hitelt szemem látásának,
Meg-vallom, szeretlek, illy szók írásának.
Most menjen bár, 's bizzon tudós Athénébe,
Keressen védelmet Minerva nevébe!
Mit használ Minerva mívébe merülni?
Mit a' Múzsák serge között meg-vénülni?
Nekem, (Mesterségek 's Múzsák, engedelem!)
Nekem életemnél kedvesebb edgy szerelem!
Meg-tsonkítjuk számát gyönyörűséginknek,
Kik Oskolán töltjük szépít ideinknek.
Szabad szerelmünknek édes mestersége
Édesebb tanulás, nagyobb kedvessége.
Betsesbb esmérete víg nyájasságának,
A' színmézzel fojó páros nyoszolyának.
Hogy én, Galathea! nálad nélkül légyek,

Nem kell, illy kötéssel alkura nem mégyek,
Senkinek temérdek kintse, sok jószága,
Nem az Arabsoknak minden gazdagsága,
Nem a' veres tenger betses tsiga fénye,
A' fekete Indus' vizi keresménye.
Nékem, Galatée, Te van bódogságom,
Te vagy leg-főbb részben summált kívánságom!
Te Krétai Isten' italnál kedvesebb,
Attikai méznél tsak Te vagy édesebb!
Te általad híre fog élni versemnek,
Tsak a' Te nevedről kél dísze nevemnek.

Kilentzedik Alagya.

Az el-távozott Galatée.

Hát el ment, 's itt lakni Galatée meg-szűnt?
A' Gyönyörűségek serge vele el-tűnt?
Hát, kegyetlen, örök panaszra büntette
Azt, kivel szerelme tartós frigybe tette?
Más szeretőt választ, meg unvánn engemet?
Más viszi el nékem ajánlott kintsemet?
Más öleli feje karjait karjával?
Lábát titkos módon más nyomja lábával?
Balúl jövendőllő Szerelmem így tanít,
Távol lételemben mindeneket gyanít.
Ki a' szeretőknek tudja tsaládságát,
Mindenütt félteti mások ravaszságát.
Éneklő szájának Isteni hangzatja
Mást fog tsudálatni, más fület mulatja.
Ah! hányszor sétálgat árnyékos berkekre;
Idegen kalaúzt követvénn ezekre?
Ki, habzó elméjét a' mezőn szédíti,
'S ezer tsal-vetéssel pártjára téríti;
Tám bús siralmához könyvét-is öntheti,
Illy mesterségekkel ötet meg-ejtheti.
Ah! hányszor kínálja ez álnok, Teával,
Által-adásában játszvánn az újjával?
És, 'a melly ki-telik ennek elméjétől,
Új mesterségeket tanul vendégétől.
A' fel-tett étkekből midőn mások esznek,
Titkos szerelmekkel ezek elégesznek.
Szemöldöke szóllván jelekkel titkossan,
Nyög, sóhajt; nem mervén szóllni világossan.
Mivel nem engedi egyszerre szerelme,
Hogy szavának legyen alkalmas értelme.
'S vallyon Galatée mit hajt mind-ezekre?
Meg-állhat e' enyi intselkedésekre?
Talám gyarló szívét új szikrája gyúlytja,
'S örökös járomra önnön nyakát nyúlytja.
Hogy ha tsendes éjjel fénylik az ezüst Hóld,
'S Ahoz, melly ragyogó lángokat az ég tóld;

Edgy idegen férfi' tsábító szavára,
 Hívatván; megy a' Ház leg-felső tájára.
 Tudniillik, az Eget hol közel nézhetik,
 Leányom a' felsőbb házakra vitetik.
 És, ha talám meg-tsús egy gráditson lába,
 Miként kap hozzá karja hamarjába?
 'S Ölelésére nyúl kartsú derekának,
 A' menyzeiek- is mellyet kívánnának.
 Talán gyöngy szájának rózsáit-is, kedve
 Ellen szedi? Az én tsókjaimat szedve!
 Lassodj istentelen! ah! hagyj békét ennek!
 Féld boszszuállását a' nyilas Istennek!
 El-vesztedre rohansz! tüzem mért illeted?
 Szentség-törő fejed' menykövel ütteted!!!
 Óh! ha panaszimat szívem ki-önthetné!
 De úgy, hogy panaszim' csak ez edgy érthetné!
 Hogy egyedül néki áldozott szívemet
 Biztatná, 's ditsérné erős hivségemet!
 Óh edgy éjj! óh melly sok nappalokkal fel-érsz,
 Melly Lelkemnek enyi örömöket ígérsz!
 Vonja-meg bár a' Hóld rezgő világait,
 Rejtse minden tsillag fényes sugárait;
 Setét éjj, setétség azt el-nem borítja,
 Kire Galathea sugárit fordítja.
 Gyöngy Hóld! bár boszszankodj, hogy ezt kell hallanod,
 Tisztább ez Te nálad, szükség meg-vallanod!
 Tisztább! 's fáklájait szebben ragyogtatja,
 Olthatatlan tüzét midőn villogtatja,
 Mint az ég kárpitján amaz önnön magok
 Örökös lángjával lobogó Tsillagok!
 Óh én Fényem! kinek víg ölelésétől
 Tiltatom az Egek rám mért Végzésétől!
 Midőn Te erántad reményem, 's félelmem,
 Egymást szüntelenül fel-váltó gyötrelmem,
 Akár emlékezz még róllam; akár Téged
 Már el-fogott hideg feledékenységed;
 Tőlem mindazáltal e' belém rejtett tűz
 Rólad felejtkezést mind vég nélkül el-üz.

Tizedik Alagya.

Levél Galathea-hoz.

Lelkemnek edgy része, Galathea! ha még
 Rélandoddal gondolsz, 's hozzám szerelmed ég;
 Ha még a' maradok állandó szívedben,
 A' kinek tartattam jelen lételedben:
 Vedd el, a' mit írok reszkető kezemmel,
 'S még kezemnél inkább reszkető szívemmel!
 Bús elmém kétséges szélvészszel hánykódik,
 Mint ki ellenkező úttal bajlódik.
 Mert most képzél, híven emlékezni Téged,

Most ismét, meg-bánni ajánlott hívséged,
 Most, Galatéa-is mondom, sóhajtgatja
 Önnön szeretőjét, 's tüzem apolgatja.
 Majd ismét panaszlok, hogy máshoz hajlandó
 Álhatatlan tüze, 's hite változandó.
 Gyanakszom, tám gyúlvánn idegen szikrákkal
 Mást fog bódogítani házasi fáklyákkal,
 Kérkedik edgy, vagy más, hajdani tzimmerrel,
 Nagy hírü Öseit elő-rakja szerrel.
 Ékes Palotáit kőlti mint akarja,
 Sok Assíriai Oszlopa, 's Ugarja,
 A' Világot, melyre vágyna kevélysége
 Hozzá-teszi; 's hogy sok gyöngyei bővsége.
 Ah magamé! 's vallyha igazán a' lenne!
 A' mérhetetlen kints Tenéked mit tenne?
 Mit a' Nagy Név, mellyet lelsz tám edgy embernél?
 Meg-ne tsábíttassál! ezekkel mit nyernél?
 Nem elégíti meg ez, a kívánságot.
 A' bővség nem könyít nevelt szomjúságot.
 Mi a' tüzes Vénus, az igaz Szerelem,
 A' tréfa, melyben nints tsalárdság, 's sérelem,
 A' víg enyelgések, tsókok, nyájasságok,
 'S még a' szeretőknek ha mi kívánságok:
 Ha mind ezek eránt ítélni tudhatnál,
 Előttem senkitől el-nem ragadtatnál.
 Semmi Nevek tölem el-nem választánának,
 Sem új lángok máshoz benned nem gyúlnának.
 Kupidó ruhátlan, Vénus mezítelen.
 Gyöngy, arany szerelmet venni elégtelen.
 Párist, bár halandót Enóne szerette,
 A' Klárusi Isten' eleibe tette.
 Égi szekeréből Fébét le-vonhatta
 Edgy Pásztor, ki juha nyáját hajtogatta.
 Kit nem hajthata-meg sem égi eredet,
 Sem kints; meg-hajhatta az erős szeretet.
 Minden sem ér semmit lám a' Szerelemben!
 A' szeretés tehet itt mindent mindenben.
 E' gazdagíthat-meg egyedül bővséggel,
 Mérhetetlen kintstsel és gyönyörűséggel.
 Te maradsz én gondom. Képed szépségében,
 Éjjel-nappal répzik érzésim tükrében.
 Néha jó barátim rám jönnek felessen,
 'S meg-támadnak; mit ülsz, mondvánn, itt restessen?
 Mit töltöd bús élted hervasztó gondokban?
 Kövess minket, sétálj a' zöld árnyékokban;
 Szemeid a' sok szép Szűz gyönyörködtesse,
 Edgy 's más vidám dolog bús vóltod kergesse.
 Éppen! gondolom én, én udvaroltassam,
 A' kies házakat és gyakorolgassam,
 Edgy, kívánságimtól óh felettébb meszsze

Hellyhez tetett szállás amazt el-rekeszsze!
 Én más kedvét; másét Galathea várja?
 Galathea, Venus Isten-aszszony Párja!!!
 Edgynek ezek között tűnt vala szemébe
 A' Galathea Név, toll-játék rendébe;
 Bámúl a' játékból le-köttetett Versen,
 Eként árulod-el magad, úgymond nyersen!
 Ki e' Galathea? mindjárt tudakozza,
 Tévelygő gyanúja ezreket fel-hoza.
 Még-is ezer között edgyet ki-nem talál.
 Óh! ki csak tudtomra méltó lángom valál!!!
 Gyakran tévedezek sivatag homokon,
 És le-heveredem sovány parlagokon.
 Az Erdő, melly közel-való zöltségével
 Városunkat tartja gyönyörűségével,
 Mellyeket tapodtunk edgyütt hajdanába,
 Nyögésemet gyakran szedi zúgásába.
 Hol a' Panaszzkodó madárcákát velem
 Panaszimat sirva zengeni képzelem.
 A' lágy Gesztenyefák Neveddel ott álnak,
 Neveid Nevemmel melly szépen tarkálnak!
 Edgy a' többek között betűmmel kérkedik,
 Diszemre kevélyen nővénn, emelkedik.
 Balgatag, a' fáknak ott beszéllek járva,
 Ott Panaszlok, mint edgy meg-sebesült árva.
 Kit, hogyha bizonyos remény nem ujitna,
 Hogy meg-érkezésed még meg-vidámitna,
 A' Stixet meg-uszván siralmos árnyékom,
 Leltem volna eddig nyugtató hajlékom.
 Ott nyomozom gyakran hajdani ösvényed,
 'S Helyjeid, mellyeket kedvelt a' te kényed.
 Hányszor előzőm ott a' reggel Hajnalát?
 Hányszor végzi rajtam a' Nap hivatalát?
 A' le-szállt harmattól nedves fűszalokat,
 Mellyben reggelenként úsztatják magokat,
 Mintha esetemet siratnák, úgy költöm,
 'S forrásként reájók én is könyvem töltöm.
 Tegnap Nap', midőn nekem ez Hellyembe,
 El-vesztett öröömim' juttatta eszembe,
 Mellyeknek el-vesztén soká sóhajtozva,
 Illy szókra nyitottam szájam' siránkozva:
 Erdő 's Mező! Tempét szememnek himező!
 Gyönyörűségimet tudó Erdő 's Mező!
 Kedvellett árnyékok! áldottak légyetek!
 Hól edgy nedvesítő Patakkal tsergetek!
 Ha a' Fülemlé kedveteket hozza,
 Melly siró Panasznak magát fel-áldozza:
 Mi tilt, hogy kedvesen vegyétek ugyan azt,
 Edgy búsult Szerető ha önt gyászos panaszt?
 Jaj! melly kinoss Végzés üldözi sorsomat

Mint néktek; Nap nélkül én töltöm napomat!
Ti ékességteket a' Tél ha le-fosztja,
Új éhességteket a' Tavasz ki-osztja.
Már az én világom hogy setétbe merült,
Egész esztendeje, vissza még sem került.
Vissza került néktek, szépségtek tavaszsa!
Nékem tart még Telem: e' Szivem panaszsa!
Már a' Napnyúgotti szellők meg-érkezve,
A' ti árnyéktokon fúvnak lengedezve.
Minékünk bár fúvnak Napnyúgotti szelek,
Nints meg-jövele örömünknek velek!
A' vakmerő Nimfa el-hagyta hazáját,
Szélveszes szelekre bízván vitorláját.
Az Istenek adják, hogy jó szerentsével
Meg-jött Galatéám', meg-érkezésével.
Még e' zöld ág alatt sokszor tsókoltasson,
'S karjaimnál fogva velem sétálhasson!
Vagy a' zöld pásitonn ennek árnyékában
Le-heveredhessen lankadozásában!
Akkor én, (ha ugyan élnek ők hírekben)
Hóltom után élő énekes versekben,
Akkor igyekezem titeket hirdetni,
A' késő Unokák előtt betsültetni!
Óh Ártatlan zöltség eleven berkei!
Óh kedvesem méltán kedvelt rejtekei!!!
Igy szóllék én: mellyre a' nagyfa gajával
Rá-intett, 's jelt adott ingadozásával.
Érzem e' jó jelre oszlani gyötrelmem,
Távozott elmémről kétséges félelmem.
Már akkor úgy tettszett, hogy vissza kaptalak,
Bár távol vagy most-is, kíváncsú Alak!
Eddig haszontalan minden fogadásom,
Te nem tellyesítéd buzgó sóhajvásom.
Jöjj meg hát kedvesem! ne késleld kedvünket!
Jöjj-meg, tellyesítsed lassú reményünket!
Mi oka hogy késel? régi tüzed szűnt e'?'
Vagy ki azt táplálja szemedbe más tünt e'?'
Mellyet bár nem hiszek; van tölle félelmem,
Félteti szüntelen ostromló szerelmem.
Te, kérlek írd, hogy még rólam emlékezel!
Írd; hanemha magad elébb meg-érkezel!
Ezer bátorságos móddal Te írhatnál.
Melly bódog vólnék én, ha Te így szólhatnál!
Mert Levelem nélkül edgy hajós sem menne,
Hívsegem tolmátsa minden gálya lenne
Végre, tsókot adok e' bé-zárt Levélre,
Tsókot; mellyet bízok Napkelleti szélre;
Míg nem nálam nélkül Leányom kezére
Érvén; jusson Ura kívánt örömére.
Talám, ha még szíve vágyik Rélandjához,

Levelem ragadja Kláris ajakához,
Ajkai le-szedik ezek' részetskáját,
Irigylem irásim' ilyen szerentséjét.

Tizenegyedik Alagya.

Galatéához való óhajtozás.

Melly ujúlt fájdalom tsigázza szívemet?
Melly sok út ragadoz tétova engemet?
Hova mégyek? hátul a' fövény térségek,
Elől a' rettentő tengeri mélységek.
Valaki itt el-mégy, és meg-látsz búsongva,
E' tsendes partokon tétova bolyongva,
Nem tudod, e' habok melly sóhajtásokkal
Tellyes kívánságot görgetnek magokkal!
Más tartomány, mellyért buzgok, más lakása,
Anyi Kedvességek 's Istenek szállása!
Galatéa tőlem mióta el-vála
Semmi víg örömmel földünk nem szolgála.
El-tűnt vele diszem, el-tűnt kedvességem.
Merő Sardinia lakozó helységem.
Bár lábam mindenütt nyomozza útaid';
Nem vídítják elmém' sehol-is nyomaid.
De mihelyt földünkre Galatéa meg-jő,
Galatéa, Fényem, e' ritka betses Fő;
Meg-jő vele diszem, meg-jő kedvességem,
Merő Tessália lesz lakó helységem.
Akkor lankadt testem ha árnyékkodra lél,
Új édesgetéssel minden árnyékkod kél.
Óh! bár a' Végzések vettek vólna erre,
Hogy kísértem vólna szerelmem' tengerre!
Most elmém' siralmos nyögéssel szaggatom,
Mely Könyv-harmattal a' földet áztatom.
Bús Laodamia így sirt, epekedett,
Midőn kedves férje tengernek eredett.
Igy sirt Ariádne széllyel-eredt hajjal,
A' futó Téseus után sűrű jajjal.
A' kártékony tenger rám nagy habokat hajt,
Kéntelen lábomnak a' fövény ad sok bajt.
E' meg-gyűlölt habot melly fájdalom látni!
Ennek kellett hajóm' távolabb botsátni.
E' víznek kellett azt mindaddig kísérni,
Míg szerentséje lett várt rév-partra érni.
Jaj! siket tengerre hányom feddözésem',
Sikertelen ennél meg-vetett kérésem'. -
Hasztalan óhajtok! szóm félbe szaggatja,
Dagályos habjait ellenem zúgatja.
Vallyha mesterséges szárnyakat tsínálna
Dédalus; hogy testem levegőre szálna!
Nem adnék én Nevet soha a' vizeknek,
Sem nem közelítnék az égi tűzeknek.

Vagy ezt, melly el-terült mind arra mind erre,
Nyomnák az Istenek edgy szoros tengerre!
Tagaim' leg-ottan néki botsátanám,
Hazám' határinak bútsúmat mondanám,
Holott a' legelső nap derült életemre
Enyi bús gondokkal való gyötrelmemre.
Maradj Hazám' földé, kedves dajkám és hív!
Vonattatom; edgy más kedvesebb határ hív.
Melly örömöket kezd víg mellyem érezni,
Midőn már tengeren láttatom evezni!
Midőn bellyebb hatván, teteji öszülnek,
'S A' Batavi mezők távolabb kerülnek.
Könnyen hívó elmém képzelődésének
Örülván, részese már költött kedvének.
Óh rövid, 's hirtelen múltó bóldogságom,
Holott távol vagyom igaz kívánságom!
Leánder' bal-sorsát minap énekeltem
Keserves versekkel; akkor úgy képzeltem.
Most e' Szeretőre bóldog nevet szabok,
Kit Kintséhez vittek az úsztató habok.
E' tenger, (ki tenné-fel-is?) nem úszható,
Tudjuk melly haragos habokat forgató.
Most fel-tolúlt habját tsillagokig tsapja,
Majd fenekén marad tsak zavart iszapja.
Inkább Galatéa, jőjj-meg siettséggel!
Jőjj-meg én Életem! és gyönyörűséggel.
Meg-advánn edgy másnak minket jövedeled,
Éljünk sok időket, Te velem, én veled.

Tizenkettedik Alagya.

Ugyan azon sóhajtozás.

Hijában keresem határit kinomnak,
Nem lelek enyhülést nyomorúlt lángomnak!
Tettség mérhettelen tengeren bolygásom,
Ha talám lehetne az vígasztalásom.
Midőn távol lévén kedvelt Leányomtól,
Talám távozhatok, gondolám, lángomtól.
Óh melly szomorú sebb sérti azt, ki szeret!
Óh valaki szeret, szenved az ezeret!
A' mig Galatéa jelen vala velem,
Addig-is égette szívem' e' gyötrelmem.
Most, hogy magát tőlem távol férkezhetsz,
Meg-gyúlytott fáklyáit bennem kettőzteti.
Hijában hagytam-el Batavi földemet,
Fussak bár, nem hagyom meszsze szerelmemet.
A' Tengernek hány bús veszélyit ki-áltam,
Hány bal történetit az útnak próbáltam!
Végre idegen föld fogott kebelébe,
Mellyett Hazámnak-is tehetnék elébe,
Hanemha le-kötvén' titkos szerelmemet,

Edgy irígy édesítné Batavi földemet.
 Itt, hogy Te távol vagy, ez szívem' insége,
 Galathea díszem, 's Lelkem ditsőssége!
 Itt téged óhajtlak, 's a' Te szerelmedet,
 Hogy tartsa-meg az ég erős hívségedet!
 Ne hogy más ellenség ragadja reményem,
 'S Arassa idegen sarló veteményem.
 Bóldogtalan, hányszor örömöm képzelem?
 Hányszor véllek Téged jelen lenni velem?
 Gyakran kézen fogva veled sétálgatni,
 Gyakorta láttatom ortzád' tsókolgatni,
 Gyakran mintha szokott gyepünkön el-nyúlnék,
 Víg ölelésseddel 's szavaddal újulnék.
 Midőnn így aggódok: barátim tsudálnak,
 Mondván: mit tétovázsz, melly gondok rongálnak?
 Melly gyengeség tetszik, nem tudom, szemedben?
 Te szeretsz! hogy meg-tsalsz, ne gondold szívedben.
 Nem menthettem jól ki magam', el-pirúltam.
 Galathea, 'a Te lángjaidtól gyúltam! -
 Vagyon itt edgy még-is, Rodope nevében,
 Leg nevezetesebb hazája földében.
 Ez lopja, ha lehet, néha ideimet,
 E' tartóztatgatja olykor szemeimet.
 De nem vonta még-el tőled szeretetem,
 Kedvelni tsak érted kéntelenítetttem.
 Az, hasonlít képre valamit képedhez,
 Ha lehet hasonló Leány személyedhez.
 Annak szemei-is nyilakat lövellnek,
 De nem, mint melly nyilak szemeidtől kelnek.
 Nem alkalmasok azok úgy lángomra,
 Erőtlenebbek sokkal gyúlytásomra.
 Hajait, mint szoktad, olly rendre fodrozza,
 Olly mesterség gyenge lábait hordozza,
 Vállait, mint neked olly szalup szoritja,
 Öszve-fűzött mellyét olly tintuk borítja.
 Noha nints olly mint Te; (mert azt nem tarthatná
 Maga-is, tsak egyszer személyed láthatná.)
 Még-is, nem tudom hogy, erre gerjedezem,
 'S Ezt látvánn, anyiszor reád emlékezem.
 Igy, ha magát Títán tengerbe mártotta,
 'S Fáklyája Fényétől világunk' fosztotta;
 Fel-veszszük a' tiszta Hóldnak-is szarvait,
 Bár hintse, mint Febus, gyengébb sűgárait.
 Ah! mennyiszor mondtam: hogyha Galatéám
 Nem vólna, e' szálna, vagy szálhatna reám!
 De ha fontra vetem szépséged érdemét;
 A' több Leány-sereg előtttem tsak szemét.
 Ah! mikor térsz-viszsza Batavi földedre,
 Hogy vessem tzirkáló elmém szépségedre!
 Hogy fűstbe mehessen, képed' ditsőssége,

Hozzád közelítő Rodope szépsége!
És egyedül Te légy a' Leányok között,
A' kinek hatalma foglyává kötözött.
Tsalatkozóm e, vagy szívemben buzdúlok?
Érzem, erőm ujúl, elmémben vidúlok!
Ez egész világon minden, valami szép,
Engedjen Tenéked, oh Angyali gyöngy kép!
Nintsen ki el-vonja tőled szerelmemet,
Isten-aszszonyokra vessem bár szememet!

Tizenharmadik Alagya.
A' Galatéea halála.

Hát, ez-is ki-szabva vólt e' Végzésemben,
Illy veszett időket érnem életemben.
Mellyekben a' halált várván mind úntalam,
Annyit óhajtozzam; de tsak haszontalan?
Jöjj gyors Halál! Kedvem tovább ne halaszd-el!
Ne késs! életemnek fonalát szakaszd-el!
Nekem élnem tsapás; jötöd vidulásom.
Ah! hozzon már ennyi hasztalan hívásom!
E' bús Panaszszal kell éjjel nappal telnem,
Még-is illy kelletlen terhet kell viselnem.
Már kéntelen élek: ha hogy él, hihető,
Edgy párja sírjába temetett Szerető.
Én nyomorúlt! ama' Szűzek' szeme-fénye,
Lelkem edgyetlen edgy hajdani reménye,
Ki egyedül elmém' oka, 's eszköze lett,
Kit annyit betsültem, más Leányok felett,
Ama Vénus Isten-aszszonyi szépsége'
Párja, Galatéea, vólt! nintsen! már vége!
Enyim vólt: ím setét árnyékba tűnt, meg-hólt!
Jaj nekem, hogy tsak azt mondhatom: Enyim vólt!
Hát már bódog Nimfa! soha életembe
Nyakadba borulva nem foglak ölembe?
Sem annyiszor reménylt házasi kötelem
Nem kaptsol szorosabb edgyességbe velem?
Sem illetlenül tartott Szüzességed'
Énnékem áldozva nem történik véged?
Hát szemeid' gyászos éjj bé-borította,
Mellyek lángja szívem annyiszor gyúlytotta!
E' szüntelen fáklyát lövellő Szemeket,
Mellyekről énekle Músám sok Verseket!
Hát vizek ronták e' hajad fodrozásit,
Mellyek illethették Vénus Pompázásit?
Hószin melyed festé habok rút tajtékja,
Melly lehete edgy kéz alkalmas'b játékja?
Talám Angyal! hányvánn a' mélyiségek' habja,
'S Tartván romladozott hajód edgy darabja,
Midőn szád utólszor Nevem kiáltotta,
Kiméltetlen tenger azt el-borította!

Óh szomorú Végzés! szánható képzelt szín!
Óh fájdalom! versbe ki-tehetetlen kín!
Lám félelmes szívem előre ezt sejté,
Midőn bútsúzását szád hozzám úgy ejté,
Mint ki nem fog többé soha vissza-térni!
Alig túrhettem azt: de hogy meg-igérni
Kezded jöveteled, szívem bár ujúla,
Reá nem tudom melly félelem nyomula.
Most tapasztalom már, e' jövendő jelek
Melly igazak voltak! melly nagy volt hitelek!
Jaj! mért ódaték-el a' Batavi Gálya,
Ama' déli-szelek jövendő prédája!
Melly téged, melly engem veled el-temetett,
És kívánságimtól örökre el-vetett!
Az a' halálos nap gyászkővel jegyzessék!
A' Te Krónikádból Belga föld, ki-essék!
Erdők, Leányomon, 's Mezők zokógiatok!
Többé gyenge lába nem lépdes rajtatok!
Míg e' Galathea járt árnyékokban,
Velem ujúlását keresvén azokban,
Fellyebb betsültelek addig mindeneknél,
A' Tessáliai legkiesb bértzeknél.
Múltán betsültelek: - most oda díszetek.
Minden dísz egyedül ettől vett földetek!
Napnyúgotti szelek, többé hangotokkal
Nem elegyítitek gyors el-kapástokkal
Szája lehelletét a' víg térségeken!!!
Sem nem játszadoztok, kívül szép rendjeken
Téjszín nyakán terült lógó fűrthajával
'S Annak lengedezve szült édes zajával!
Sirassátok ötöt Batavi források!
Könyvemmel áradó nagy vizek, fojások!
Sirassátok Város-aljai zölkségek!
Általunk nyomkodott füvek, 's kiességek!
Nem fogadjátok-el többé e' kintseket!
Nem szemlélhetitek ez édességeket,
Ama' tiszta kézre nyúltott szűz tsókákat,
Mellyek meg-hathattak égi lakósokat!
Nem lankadoz ismét Nimfám karjaimon,
Ki bölcsölget öröme az Elisiumon!
Sem magát a' nedves part szélenn el-vetve,
Nem bölcsölget vizet képe tekintgetve.
Ah! a' Najadesek hogy téged látnának,
Habjaikkal hányszor meg-tsillapodának!
De a' mellyek mihelyt Téged el-vesztettek!!!
Úzó vizeiknek vég nélkül engedtek!!!
Kelletlen előtttem minden! csak siralom,
Könyv, sóhajlás, jajszó kell, és aggodalom!
Vagy ha tévedezek, parti fövenyt járva,
Mint ama Krétai el-hagyatott Árva;

Vagy szavam' számtalan zokogással rontva,
A' magas hegyekig hat nyögésem ontva.
Mint bús Fülemlüle nyirfák árnyékában,
Ismarusi Isist kesergi fojtában.
Vagy a' kösziklákat fogom tanítani,
Galatéa, a' Te Neveddel hangzani.
Hogy mohos kőszáli Neved elő-hozzák,
E' kedves hangokat fülembe hangozzák!
Óh szép Istenasszony kedvelt termeteddel!
Szavam helyett tőlem könyveimet vedd-el!
Engedj-meg, hogy nints szóm méltó panaszomra!
Hogy fel-akad nyelvem igaz fájdalmomra!
Néked szentelt elmém tiszta játékkal
Meg-elégszik, 's nem bir egyéb javaiddal.
'S most-is, bár a' halál részeid' óldozza,
Állandó lángjait Tenéked áldozza.
Az Elisiumi seregbe ha le-száll,
Hozzád foglaltatva ott-is kezeden áll.

VEGYESEK

Egy Pásit nevű szép leányról.

Be gyönyörű Pásit, be sok szív és ajak ásít,
Hogy le heverje gyepét, birja jeles közepét.
Óh ékes Pásit, haladod sok rósa nyitását,
Boldog az óh egyedül, rád, ki gyepelni le dül.

Egy Torma nevűre.

A' ki ilyet tisztít, örömet véghez viszi tisztít:
Mert reszel oly tetemet, nem teker ott se szemet.

Felyül-Irás edgy nap-órára.

Felkél mindennap; de leszáll ugyan annyiszor a' Nap.
Éltünk nap: ha halad; fel-jöve, majd leszalad.

A' hónapok nevei.

Kos, Bika, Kettős, Rák, az Oroszlán, Szűz, Jegyek, és még
Mérték Scorpi', Nyilas, Bak, Víz-öntő, Halak együtt.

Vagy:

Kos, Bika, Kettős, Rák, az Oroszlán Szűzzel,
Font, Scorpio, Nyilas, Bak, Vizöntő, Hal jel.

Vagy:

Martius, Aprilis, Maius, Jun. Julius, Auguszt,
Septemb. Octo. Novemb. Decemb. Január, Februárral.

Januarius, az Égi jegy szerint Vizöntő Hava.

Vizöntő havában Nyárra
Hordj jeget, ha a' Tél nagy.
A' Vízvévő tsatornára,
Vigyázz, bé ne zárja fagy.
Trágyázz, vadássz, búzát forgass,
Égett bort 's olajt le-tsorgass,
Száras ágakat le-nyess,
Tűzre, másra fákat mess.

Februarius, az Égi jegy szerint Hal hava.

Hal havában lékeléssel
Halas tódon nyiss ajtót,
Szárassz Halat, 's új nemzéssel
Töltsd viszont az Halas tót.
Most ólts, almád nem lesz férges,
Most ha fád mohokkal kérges,
Mind mohot 's hernyót le-végy,
Fűzfa rakni jó ha mégy.

Martius, az Égi jegy szerint Kos hava.

Kos havában a' meg-ellő
Nyáj Juh gond nélkül nem hágy.
Ekkor a' Juh fris füvellő,
Rértre újóllag ki-vágy.
Által-ültess fát, virágot,
Oltsad a' sok óltó ágot,
Szántogass, 's azokba vess,
Veteményezz, szöllőt mess.

Aprilis, az Égi jegy szerint Bika hava.

Bika Hóban a' bikákat
Ismét a' tsordába verd.
Szöllőt köss, a' báránkákat
El-választani meg ne merd.
Vess a' mit még nem vetettél,
Kőfalat most jól kezdettél,
Méheket ki-menni hagyj,
Plántáidnak vizet adj.

Maius, az Égi jegy szerint Kettős hava.

Kettős hóban vídámodván
Plánta, állat párral szép.
Párost tojik, párosodván,
Párost költ a' tollas nép.
Most palántot ültetgettes,
Kendert, lent vess, téglát vettes,
Rajzik a' méh, fogj rajat,
Sajtot nyomj, köpülj vajat.

Junius, az Égi jegy szerint Rák hava.

A' kies Nap Rák havára
Leg magasb tetőre ér,
A' Nap hossza Rák módjára
Már ezentúl hátra tér.
Sípra most ólts, most kaszáltass,
Török búzát most kapáltass,
Most a' Szöllőd ad sok bajt,
'S Méhed mikor botsát rajt.

Találós Mesék.

I.

Mond-meg mi állat az, mely tsak egy mozgó szem,
Sem keze, sem lába, sem hím, sem nőtény nem.
Még is minden napon egy-egy magzat' Atyja,
Mindég Anya nélkül születvén magzatja.
De hosszú élete nintsen szülöttének,
A' melly nap születik vége van éltének.
Mindenik szülöttnek vagyón egy testvére,
Ki származást Atyja' nem létében ére.
Ez részes bátyjának mind birodalmában,
Mind születésében, mind gyors halálában.
Jó Atyjok sem nem víg, sem nem kesergeti
Szívét, hogy magzatit tsak szüli 's temeti.
Más állatok pedig vígan udvarolják,
Őket lételeken, 's holtton gyászolják.
Megfejtés: *Nap*.

II.

A' ki tsinálja reá nintsem szüksége magának,
Még ha ki meg-veszi is nem szeret élni vele.
A' ki pedig vele él, 's hasznát veszi, abba tudatlan.
Kelletlen jószág! jöszte találd-ki mi az?
Megfejtés: *Koporsó*.

III.

Mi víz? melly akármelly nagy folyó-vizeknél
Szélesebb, 's meszszebb hat a' nagy tengereknél?
Még is mélységére mindennél tsekélyebb,
Egy kis tsergedező patak nála mélyebb.
Megfejtés: *Harmat*.

IV.

Egy házatska vagy, hó szín márvány fala környűl
Hó szín szőnyeggel van be-borítva belől,
Ablaka egy sintsen, tsupa fal, sehol ajtaja sintsen,
Még is rakva vagy, 's benne terem lakos is.
Test is ez, és él is, szolgál nyereségre is olykor,
Néha sok éh hasnak bőv eleséget is ád.
Megfejtés: *Tojás*.

V.

A' fejemen járok, fel-alá karikára kerengek,
'S minden lépésen földbe verem fejemet.
Még is az én Gazdám akkor veszi hasznomat inkább,
A' mikor így fejemet földbe, kövekbe verem.
Megfejtés: *Sín-szeg*.

VI.

Egy nagy Híd tarkállik sok ékes színekkel,
Leg-bőltsebb festői elegyítésekkel.
Bizonyos folyó-víz nem hajt-el ez alatt,
De sok temérdek víz rajta felyül haladt.
Nem jár senki rajta, de járhat alatta,
Nem tudja, nem látja a' ki meg-haladta.
Megfejtés: *Szivárvány*.

VII.

Nagy változó, nagy gúnyoló, nagy tsapodár, nagy majom.
Még is kedves az Ifjoknak. Vele gyakran van bajom.

Vagy bővebben:

Nagy Próteus: sok ezer formát tud venni magára.
Minden szem más más képbe jelenve leli.
Most virgontz gyermek, majd ifjú 's élemedett vén.
Aszszony, férjfi, leány, szolgál, komorna, vitéz.
Most iszonyú rútság, majd szép alak, angyali gyöngy kép.
Most tsevegő madarad, majd kutya matska, 's egyéb.
Nagy Mómus: szabadon ki-jelenti szemedbe hibádat.
Nagy majom: a' mit tész, egybe tselekszi veled.
Sír, ha te sírsz, ő is; ha enyelegsz, gyors enyelegni,
Tsúfol, tsak te gyalázd; hogy ha nevetsz, ki-nevet.
Aszszonyi módra magad piperézd, hajadat fodorítsad;
Aszszonyi módra veled Dáma haját fodorít.
Hízelkedj te magad, hízelkedik ő is azonnal.
Nagy tsapodár: 's ha nem az, nints betsi senki előtt.
Megfejtés: *Tükör*.

VIII.

Élek, nem is élek, lehellek is nem is,
Egy helyben sem lakom, mindenütt helyem is.
Eletem futva fut. Mi hasznom' találok,
Ha tárgyom' el-érem? hirtelen halálom.
Megfejtés: *Szél*.

IX.

Hús nem voltam, húsból lettem,
Hogy már húsom el-vesztettem,
Meg-metélik testemet.
Meg itatnak, tántzoltatnak,
Sok jót rosszszat koholtatnak,
Sokra vesznek engemet.
Megfejtés: *Író-toll*.

X.

Könyvek közt van származásom,
Könyvez a' kit illetek.
Az ég felé van vágyásom,
Héj! de lassan léphetek.
Ha szél indul, ég sűrűdik,
Tíltja könnyű testemet.
Nálam nélkül nem születik,
A' ki nemzett engemet.
Megfejtés: *Füst*.

XI.

Meg-emészthet mindenekeket,
Éleszthet sok lételeket,
Vólt sok dolgok' kezdete,
Lesz' sok dolgok' végzete.
Megfejtés: *Tűz*.

XII.

Éltem, hogy már nints életem,
A' holt élő el-temet.
Annak éltét őrizgetem,
Ki-el vette éltemet.
Megfejtés: *Hamu*.

XIII.

Engem szült az anyám, de viszont én szülöm az Anyámat.
Megfejtés: *Jég*.

XIV.

Tengeren, szárazon egyre születtem,
Születésén 's végén leg-nagyobb termetem.
Éltem' kezdetétől szinte közepéig
Fogyok; de majd ismét meg-növök végéig.
Leg-közép koromban így leg-kissebb vagyok,
Földön vizen járok, nyomot még sem hagyok.
Megfejtés: *Árnyék*.

XV.

Mi az, tsak kettő a' lába,
Eggyik meg-áll egy nyomába,
Másik annyit el-mehet,
Vége hossza nem lehet.
Megfejtés: *Tzirkalom*.

XVI.

Kisebb lesz ha hozzá teszel,
Nagyobb ha tőle el-veszel.
Megfejtés: *Rés vagy Lyuk*.

XVII.

Mi az? egynek szoros,
Kettőnek alkalmos,
Háromnak igen tág lesz',
Egyszer neve is el-vész.
Megfejtés: *Titok*.

XVIII.

Két forrás fakad egy hegy alól, két kis patakot mos,
Nem széles, nem mély, nem sebes egygyike is.
Úgy de tsalárdsággal nagy mély, és gyors vizeket győz;
Mert sok okos főnek veszti gyakorta esztét.
Megfejtés: *Asszonyi könnyhúllatás*.

XIX.

Egy vendéget üzz-ki százszor,
Mind annyiszor vissza jő.
A' kihez nem tér-bé másszor,
Meg-hal az. Találd, ki ő?
Megfejtés: *Éhség*.

Rejtett Szók.

I.

Soha a' vásárban engem' nem árúlnak,
Noha a' vásárban a' kik meg-fordúlnak,
Mind a' leg-főbb rendek, mind a' kik kóldúlnak,
Tagadhatatlanul hasznomra szorúlnak.
Négy részem' a' vadász felettébb szereti,
Három lesz'; de négygyé nem minden teheti
Magát; négyét 's ötét *Boris* emlegeti,
A' két végső bennem az ízt érezteti.
Megfejtés: *Koporsó*.

II.

Betegnek használok, az épet sem sértem,
Sokan meszsze földre el-útaznak értem.
Fejem 's végső lábom elő olyt állat,
Mellyet félt, 's melly nélkül nem él semmi állat.
Fejem nélkül nagyobb hasznom mondhatatlan,
Hány állatot tartok meg-számlálhatatlan,
Siet minden állat hozzám sok jó végre,
Lakásra, haszonra, vagy gyönyörűségre,
Vesd-ki a' hasamat, úgy is hasznos leszek,
Takartatnak velem sok likak, sok részek,
Öt tagomnak hárma nélkül nem jó lennem,
Sem mire sem betsúlsz ha meg nem lesz bennem.
Megfejtés: *Feredő*, mellyben van *fő*, *erdő*, *fedő*, *erő*, 's.a'.t.

III.

Tör, ront, földet, Eget, tengert, fel-forgat egészen,
A' fele zúg, mormol, 's a' fele el-hal ezen.
Még fele újra mozog, 's fel-kél, az előbbi felének,
Egy hijján szép kints, a' leg-utólbi fele.
Megfejtés: *Szélvész*, mellyben van *szél*, *vész*, *él*, *ész*.

IV.

Négy ritka; és miért? kettő az ok benne,
Három több, 's fordítva még annál több lenne.
Megfejtés: *Okos*, mellyből ki-telik *ok*, *kos*, *sok*.

V.

Nints falu öt nélkül, nints Város, nints schol Ország.
Ketteje bár akadály; tartani hárma szeret.
Osszad más-képpen, három tész' szinte meg-annyit.
Árt is, használ is ketteje hogy ha hegyes.
Megfejtés: *Határ*, mellyből ki-telik *ha*, *tár*, *hat*, *ár*.

Az Emberi öt Érzékenységek:

Látás, Érdeklés, Hallás, Izlés, Szagolással.

Az Ég négy részei.

Napkelet és Nyugot, Dél 's Észak része az Égnek.

Az Esztendő Négy részei.

Egy kerek Esztendőt Tavasz és Nyár, Ősz teszen és Tél,
A' Tavasz a' Kosban; a' Rákban érkezik a' Nyár.
A' Mérték mérsékli az Őszt; a' Bak Telet indít.

A' Hónapok Napjaiknak számok.

Harmincz nap Bika hó, Rák, Mérték és Nyilas éppen,
Többeket egy szaporít, de huszonnyolcz Halhava napja,
Még ehez egyet tégy minden negyedekre kerülén.

A' Heteknek számok az Esztendőben.

Mindenik esztendő ötvenkét hét 's vele egy nap.

A' Hét Napjaiknak Neveik.

Vasárnap, Hétfő, Kedd, Szerda, Tsötörtök,
Péntek, Szombat; ezzel egy Hetet eltöltök.

TÖREDÉKEK

II-dik Jósefről.

Az Alké mértéki szerént.

Örvendj Magyar-Nép a' te Királyodon,
Örvend reménylő két Haza dolgodon.
Ládd, sok keserves kéreményed
Istened im megadá reményed.

Fénylő egéből rád leveté szemét,
Meg-nézte benned bús Jerusálemét,
Romlása, hogy távozzon, intett,
Árva leányira rá tekintett.

Kertének immár mord tele távozik!
Vidám tavaszsa' napja ma változik!
Meg-hervadott rósája szépül;
Kőfala' romladozása épül.

A' nyögdögélő Gerlitze zengedez,
Zölde mezőnkben szép szava tsergedez,
A' száraz ágról már le-szálnak,
Sok panaszok nagy öröme válnak.

Minden hitében már ma hagyattatik,
Minden szabad leszsz: vissza adattatik
A' lelki-esméret szabadság,
Mellyet-is, óh zabolázni vadság! 's. a'. t.

Töredék.

Kész erántad engedelmem,
Meg kötöttél engemet,
Már hajol hozzád szerelmem,
Birt örökre szívemet 's, a'. t.

Töredék a «Lakodalmi vers»-ből.

Engedj! engedj olykor vídám (vagy: nyájas) Vénusodnak,
Osszszátok az élet gyönyörűségeit, vagy:
Osszszátok egymással az élet terheit.

Catallus Privilegiuma.

A' bujálkodó szerelmek a' tavaszhoz illenek.
A' madárcák párosodni erre kelve kezdenek.

Naplementi gyenge szélről meg-telett két tsetseit
Ő ki-fejvén, nedvesíti meg-hevített lepleit (Vénus)
Ő tsepegtet éjjelenként harmatoknak gyöngyeit,
Mint a' híves éjtszakának nedvesítő tseppjeit,
Mellyek a' fűszálak' ágán tündökölve fénylenek,
És azok hegyére folyván terhesezni kezdenek:
'S addig addig terheseznek, végre hogy tsepegdegel
A' lehulló-víz, 's keregded kis tsómóba esdegel.

'A mezőt is, hogy tenyészsen, a' szerelmek öntözik.
A' szerelmek' édes ízét a' mezők-is érzik 's. a'. t.

Horatzius' Carm. L. I. Od. XII-ből.

A' kösziklák meg-száradnak
A' rájok vert haboktól,
Meg-áll a' szél; meg-szakadnak
A' fellegek magoktól,
A' hánykodó hab el-terül,
Az ég ki-tisztul, ki-derül;
Mert fügnek mint Uroktól.

Ovid. Trist. L. IV. Eleg. VIII-ből.

Már én vakszemeim hattyú tollal vetekednek,
'S Tiszta fehér Vénség festi be barna hajam.

Hamletből.

Kétkelkedhetsz, a' mi éget,
Valyon igazán tűz-é?
Kétkelkedhetsz, setétséget
Valyon a' nap elűz-é?
Akár melly szent igazságot
Mint hamissat meg-vethetsz;
De hogy te engem' meg-győztél.
Szerelmedre le-kötöztél,
Szívem! nem kétkelkedhetsz.

Solt. XCII: v. 1. 3.

Bosszúállásoknak Istene Jehova!
Bosszúállásoknak Istene, tündökölj ki!
Meddig a' hitetlenek, Jehova!
Meddig diadalmaskodnak a' hitetlenek?

Salamon Példabeszédei 27. 7.

A' jól lakott ember nem tapodja a' lépes mézet.
De az éh embernek minden keserű édes.

Anna asszony Hálaadó énekében I. Sam. 11. 4.

Az erőseknek kezívek meg töretnék.
És az elestek fél övedeztetnek hatalommal 's. a'. t.

Solt. XIX. v. 9.

Az Úrnak Parantsolati igazak, szívet vidámítók.
Az Úrnak fenyítéke tiszta, szemeket világosító 's. a'. t.

Hóseás 14. v. 6. 7.

Lészek Izraelnek mint a' harmat,
Virágzik ő mint a' Liliom,
Gyökeret vér mint a' Libanus,
Ki terjednek az ő tsemetéi,
Lészen az ő disze, mint az olajfáé,
Ez az ő szaga, mint a' Libanusé.

.oOo.